Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5431 6/19 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1903 ՇԱԲԱԹ 29 ՌԱՄԱԶԱՆ 1321 Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5431

درعلیه‌ده غلطه‌ده «آرەولك» غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱԶ ՈՒ ՁԱԽ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ

«Երուսաղէմի խնդիր» ըսուածին կարգադրութեան համար՝ Ազգ. Վարչութեան կողմէ կազմուած մասնախումբին որոշումները ծանուցուեցան այս շաբթու։ Ինչպէս տեսնուեցաւ, նոր բան չկայ այդ որոշումներուն մէջ, ինչ որ գայթակղութիւններու եւ յայտնութիւններու սպառող երանելիները կատարեալ յուսախաբութեան մը մատնած պէտք է ըլլայ։ Կ'ըսէին օրինակի համար թէ անօգին քանակութեամբ զեղծումներ կան Ս. Յակոբեանց վանքին մատակարարութեան մէջ, թէ հազարաւոր ոսկիներ առոր անոր գրպանը կը մտնեն, եւ տակաւին խել մը առասպելներ՝ պզտիկ աղաքը վախցնելու սահմանուած առասպելներու չափ փցուն ու ողորմելի։

Վարչական որոշումները ո՛չ գայթակղութեան խօսք կ'ընեն անոր, ո՛չ զեղծումի, ո՛չ ալ այս կարգի ուրիշ ո՛ եւ է մէկ բանի։ Ընդհակառակը, կը ձգտին ճշդել սա կէտը թէ կարելի՞ է վանական մատակարարութեան յաւագոյն եղանակ մը յղանալ եւ զայն գործադրելու աշխատիլ, վանքին մտանուաբար նիւթական կացութիւնը ապահով հիմերու վրայ դնելու համար։

Աւելի որոշ խօսելու համար, քննենք այդ որոշումներէն հետեւեալ չորսը՝ որոնք ամէնէն կարեւորներն են արդէն.

1. Ստուգել պարտքին աճելուն պատճառը։

2. Երուսաղէմի մատակարարութեան իր բոլոր ճիւղերով ելմտացոյցի վերածումը։

3. Ճշդել կալուածային շինութիւններէ ազգային համար սպասուած ակնկալութիւնները։

Մենք քանի մը ընդհանուր տեղեկութիւններով պիտի ծանրանանք այս երեք որոշումներուն վրայ, սպասելով որ Վարչութեան կողմէ կարգուելիք անձեր՝ վերջնական հետեւութեան մը յանգին ատոնց մասին։

Գալով միւս որոշումներուն, ատոնք կը վերաբերին վանական կանոնագրին եւ վանական վարչութեան համաձայնութեան, վանական վարչութեան վերակազմութեան, համարատուութեան խնդրին, եւ երկպառակութեան բարձման։ Այս որոշումներուն մէջ ամէնէն էականն է վանական վարչութեան վերակազմութեան վերաբերողը։ Վանքը այսօր լուսարարապետ չունի, քանի որ Աղաբեան վարդապետ տակաւին Եգիպտոս կը մնայ. Տնօրէն Ժողովն ալ պակասաւոր անդամներ ունի, եւ Ամեն. Խապայեան Սրբազանի Կիլիկիոյ Կաթողիկոս ընտրուելուն հետեւանքով, միաբանութեան եպիսկոպոս անդամներուն թիւը իջած է երեքի, մինչդեռ, ըստ կանոնագրի պէտք է հինգ ըլլայ։

Ինչ որ է, այս վերջին որոշումները թողունք մէկ կողմ, եւ դառնանք վերոյիշեալ երեքին՝ որոնք ամէնէն աւելի արժանի են ընդհանուր հետաքրքրութեան։

* * *

Երբ Ս. Յակոբեանց վանքը պարտքի տակ կը մնայ, պէտք չէ մտածել թէ այդ պարտքը անհաշիւ մատակարարութեան եւ կամ զեղծումներու պատճառաւ գոյացած է։ Այդ պարտքերը կրնան գոյանալ, նոյն իսկ եթէ հաստատութիւնը աշխարհի ամէնէն կարող ելմտագէտը ունենայ իր հաշիւներուն գլուխը։ Մագաքեան Ղեւոնդ վարդապետի՝ իր ելմտից տեսուչ ցոյց տուած կարողութիւնը նոյն իսկ իր հակառակորդներն ալ չեն ուրանար։ Բայց խնդիրը հոն է որ, Ղեւոնդ վարդապետ որչա՛փ ալ կարող ու գործունեայ ըլլայ, կրկին չի կրնար, գոնէ վանքին ներկայ նիւթական կացութեան մէջ, պարտքերու գոյացման առաջքը առնել։

Ասոր պատճառը ուրիշ բան չէ՝ եթէ ոչ նոյն ինքն Երուսաղէմի վանքին ելմտական դրութիւնը։ Վանքը ունի ծախքեր՝ որոնք հաստատուն գումարներ կը ներկայացնեն. այսինքն՝ անխուսափելի ծախքեր, որոնց համար անհրաժեշտաբար պէտք է դրամ տրամադրել։ Օրինակի համար վանականներու սնունդին ու պատսպարութեան, կալուածներու մատակարարութեան, եկեղեցիներու մատակարարութեան, ուխտաւորներու պատսպարութեան, դպրոցներուն, եւայլն յատուկ ծախքերը՝ որոնցմէ ոչինչ կարելի է խնայել։

Արդ, այդ հաստատուն ծախքերուն փոխարէն՝ վանքը՝ իբր հաստատուն հասոյթ՝ կալուածային եկամուտները ունի, ինչ որ ծախքերուն հազիւ մէկ երրորդ մասը միայն կրնայ գոցել։ Մնացեալ երկու երրորդ մասը պէտք է գոցուի ո՛չ-հաստատուն կալուածներով, այսինքն ուխտաւորներու դրամով, նուիրատուութիւններով, կտակներով, եւայլն։

Հետեւութիւնը պարզ է։ Այն տարին որ ուխտաւորներ քիչ ըլլան, նուէրներն ու կտակները պակսին, բնականաբար պարտք կը գոյանայ։ Եւ որչափ ատեն որ վանքին ելմտական դրութիւնը արդի վիճակին մէջ մնայ, այնքան ատեն պարտքերու գոյացումը հաւանական, գրեթէ անխուսափելի պիտի դառնայ։

Այդ ելմտական խախուտ դրութիւնը միակ եղանակով մը կրնայ դարմանուիլ, այսինքն պէտք է շատցնել վանքին հաստատուն հասոյթները, եւ կարելի եղածին չափ քիչ տեղ թողուլ ոչ-հաստատուն հասոյթներու, որպէս զի՝ անոնց պակաս եղած տարիներուն մէջ վանքին ելմտական հաւասարակշռութիւնը չվտանգուի եւ պարտքեր չգոյանան։

Վարչութիւնն ալ ճիշդ այս կէտը ուշադրութեան առարկայ պիտի դարձնէ՝ իր կողմէ կարգուած մասնախումբին որոշումներուն համաձայն։ Իր գործը անհամեմատ կերպով պիտի դիւրանայ՝ անոր համար մանաւանդ որ վանքին մէջ, տարիներէ ի վեր մեծ ուշադրութեան առարկայ դարձած է այդ խնդիրը, եւ անոր կարգադրութեան կ'աշխատուի։ Ս. Յակոբեանց վանքին հաստատուն եկամուտներ ապահովելու միակ եւ կամ ամենադիւրաւոր միջոցն է կալուածներու յաւելումը, քանի որ կալուածներու բերելիք հասոյթը միշտ ապահով բան մըն է, եւ չի կրնար պակսիլ մէկ օրէն միւսը։

Ղեւոնդ Վարդապետ ալ այսչափ տարի է ի վեր այդ նպատակին կը ձգտի արդէն, սքանչելի դրութեամբ մը որ բազմիցս գնահատուած է հրապարակաւ։ Ինք՝ հետզհետէ կալուածներ շինել կու տայ մասնաւոր փոխառութիւններով, որոնք այդ կալուածներու հասոյթներով միայն պիտի հատուցուին։ Իրաւ է որ Ս. Յակոբեանց հաստատութիւնը առայժմ հասոյթ չի ստանար այդ կալուածներէն, բայց երբ գոյացուած հասոյթներով գոցուին շինութեան ծախքերը, ինք տէր պիտի դառնայ այդ կալուածներուն՝ որոնց համար գրեթէ ոչ մէկ կարեւոր ծախք ըրած է։ Միեւնոյն բանը նաեւ միաբաններու անձնական ծախքով շինուած կալուածներուն համար։ Միաբանները, որչափ ատեն որ ողջ են, կրնան ուզածնուն պէս գործածել իրենց սեփական կալուածներուն հասոյթը, բայց մեռնելէ վերջ, ըստ կանոնագրի, վանքին կ'անցնին այդ կալուածները, ինչպէս նաեւ անոնց հասոյթները, քանի որ վա՛նքն է Միաբաններու օրինաւոր ժառանգորդը։

Վարչութիւնը այսօր կը փափաքի ինք ալ քննել եւ հասկնալ թէ կալուածային շինութիւններէ ազգային համար սպասուած ակնկալութիւնները ինչ համեմատութիւններու կը հասնին, որպէս զի կարենայ կատարեալ շրջահայեցութեամբ ձեռք առնել վանքին ելմտական կացութեան բարուոքման, այսինքն վանքին եկամուտները հաստատուն հիմերու վրայ դնելու խնդիրը։

Այսպէսով, Մագաքեան Ղեւոնդ վարդապետի փրկարար դրութեան գործադրութիւնը ապահովելու, եւ մանաւանդ փութացնելու համար, Վարչութիւնը ամէն ձեռնտուութիւն պիտի ընէ, ինչպէս կը տրամադրէ արդէն վարչական մասնախումբին կողմէ տրուած որոշումներու ոգին։

Պէտք է ուրախանալ ուրեմն որ Վարչութեան այս կարգադրութեամբ կը գոցուի ինքզինքնին դժգոհ ցուցնել ուզող միաբաններու բերանը, եւ ամէն գործ կը կարգադրուի կարգապահութեան, օրինաւորութեան, եւ մանաւանդ պատշաճութեան սահմանին մէջ։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՄՈՒՏՔԸ ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ

Սանը, հակառակ աշխարհի ամէն կողմերուն վրայ իր սփռած անհուն ու անսահման բարիքներուն, հակառակ ապրելու միջոց հայթայթելուն՝ տակաւին մահացու մեղք համարուած է մեր մէջ։

Ասոր հակառակը, չխօսիլն ալ, որ մարդոց գլխուն փորձանք բերելէ զատ ուրիշ ո եւ է օգտակարութիւն մը չունի, առաքինութեանց կարգը դասած ենք։

Մեք, բանաւոր էակքս—ինչպէս պիտի ըսէին գրաբարեանները—, չենք չնորք տեմար տրտրածներ ենք չխօսելը՝ ամէն բանի հակառակը կ'ընենք, առանց խորհելու, առանց տրամաբանելու։

Մէկ օրինակ միայն կը բաւէ այս ըսածս ապացուցանելու համար։

Բոլոր զարգացած ժողովուրդներու մէջ սովորութիւն է որ, երիկ մարդիկ նեղ եւ կիներն ու աղջիկներն ալ լայն լայն զգեստներով ծածկեն իրենց մարմիններուն մէկ մասը։

Ասիկա առողջապահութեան ամէնէն տարրական օրէնքներուն բացարձակապէս հակառակ ըլլալով, ընթերցողներէն գրեթէ ամէնքն ալ, մէկէ շատ աւելի անգամներ, անձնական փորձառութեամբ համոզուած են անոր պատճառած անպատեհութեանցը վրայ։

Հոս, փակագծի մէջ, պէտք կը զգամ աւելցնել թէ, այս գրածներուս մէջ ընթերցողուհիներու հետ գործ չունիմ, վերջը արժանապատուութիւն, եւնայլն վիրաւորելու խնդիր չըլլայ դարձեալ։

Եթէ աշխարհի վրայ կարելի ըլլայ բոլորովին արգիլել սանը եւ սորտուորիչ ընել չխօսելու, ապահովաբար ամէն մարդու կը մնայ։

Միլիոնաւոր ընտանեկան խաղաղ կեանքեր կը կործանին, եւ մեր համբաւոր Դատաստանական Խորհուրդը, եթէ գիշերներն ալ իր նիստերը շարունակելու ըլլայ, դարձեալ չի կրնար երիկ կնկան կռիւները կարգադրելու հասնիլ։ Ճարտարապետ անօգին գործարաններ կը սնանկանան, մեր հարուստ վաճառականներէ ոմանք, իրենց շինել տուած հոյակապ խանութը մէկիկ մէկիկ ծախել կը սկսին, չուկան ոսկերիչի խանութ մը չի մնար, ամէնքն ալ կը գոցուին, եւ մեր թերթերն ալ իրենց ծաւալը կէս առ կէս կը ստիպուին պզտիկցնել։ Մասիսը չորս երեսով կը սկսի հրատարակուիլ, Բիւզանդը ամիսը անգամ մը երեւան կ'ելլէ եւ Ծաղիկն ալ տարին մէկ անգամ միայն։

Այս կերպով մեր խլեզ խմբագիրներն ալ, փոխանակ Թերթերու մէջ պաղպաղուն գրական նամակներ հրամցնելու մեծ-

գի, կը սոխալուին Բերա «պասաժ»ներու մէջ «կառսօն» ըլլալ եւ օղի կամ գարեջուր հրամցնել։

Այս ամէն բաները գիտնալով հանդերձ, մեր մէջ տակաւին կը գտնուին անանկ մարդիկ, որոնք չխօսելու անտանելի սովորութիւնը ունենալով, չեն կրնար զատուիլ անկէ։ Ասոնց կարգէն է նաեւ մեր Աղատէյէն։

Անիկա, տակէ առաջ անգամ մը ըսած է թէ, իր լրագրական հրապարակը ինքնալուն միակ նպատակը, խել մը «զէվզէկ» եւ ամբարտաւան խմբագիրները հրապարակին վրայէն առանց կոչիկի փախցնելն է։

Իր այս առաջադրած նպատակին հասնելու համար՝ ստիպուած է չխօսիլ խօսիլ եւ գործածել անանկ լեզու մը որ ապահովաբար հեչա չպիտի հնչէր եւ տարօրինակ ու անսովոր պիտի գար այդ խլեզ գրողներուն, որոնց ականջները վարժուած են անտեղի գովեստներ միայն լսելու՝ իրենց հաւասար գրողներու կողմէ։

Պէտք է անվախօրէն ընդունիլ որ լրագրութիւնը շատ բան կորսնցուցած է առաջ երեքէն։ Մտաւորական ու ընտեսական զարգացման գործին մէջ շատ կարեւոր եւ մեծ դեր մը ստանձնած են մեր թերթերը. ուստի իրենց դիրքը միշտ բարձր պահելու համար, պէտք է անոնց առաջին երեսներուն վրայ, խոշոր տառերով. entrée interdite բառերը գրել, որպէս զի ծաղկախօսներու գեղեցիկ արտադրութիւնները մուտք չկարենան գտնել հոն եւ կարող ու պատկառելի անուններ միայն երեւին անոնց վրայ։

Ընդհակառակը եթէ այդ կարգի գրողները արժանի համարձակ շարունակեն թերթերու մէջ մտնել ելլել, անոնց մէջ ուզածնուն պէս գրական պաղպաղուն նամակներ հրատարակելով, մրցումներ կազմակերպելով եւ բոլորովին անպատեհ հարցարաններու երեսներով տեղ յատկացնելով, այն ատեն այդ թերթերուն յարգելի խմբագրապետները թո՛ղ ապահով ըլլան որ, իրենց թերթը հասոյթի բերք հաս ալ եթէ ակեր ունենայ, այդ «զէվզէկ»ները կարող են զանոնք մէկիկ մէկիկ ցամքեցնելով թերթը ծարաւէ մեռցնել։

* * *

Քիչ մըն ալ կին գրողներուն դառնանք։ Ինչպէս աշխարհի վրայ կին չունեցող մարդը կէս մարդ կը համարուի, նոյնպէս ալ կին գրող չունեցող թերթը չէր կրնար կատարեալ սեպուիլ մեր մէջ։ Այս պատճառաւ ամէն թերթ կին գրող մը ունի հիմա։

Եթէ չխօսելը կ'ուզէք, անոնց մէջ մէկ քանի բացառութիւնները յարգելով, միւսները շատ լաւ բան մը բրած կ'ըլլան, եթէ անհամ յօդուածներ հրատարակելու տեղ, համով կերակուրներ պատրաստեն իրենց ընտանիքին։

Բայց եթէ այդ կին գրողները անպատճառ կ'ուզեն թերթերու մէջ յօդուած հրատարակել, փոխանակ իրենց տանը գործերովը զբաղելու, այն ատեն գէթ պէտք է իրենց նիւթ ընտրեն անանկ բաներ, որոնք քիչ շատ մեզ հետաքրքրելու հանգամանքը ունենան։

Անցեալ օր, Արեւելքի մէջ, Սմբատ Դաւթեան, գաւառացի գրողներուն շարադրութեան նիւթ տալու պէս, ասոր հաստ յօդուածի նիւթ տուած էր, թելադրելով զանոնք որ այդ նիւթերուն վրայ գրեն, եթէ կ'ուզեն անպատճառ գրել թերթերու մէջ։

Ես ալ հիմա մեր կին գրողներուն նիւթ պիտի տամ եւ պիտի խնդրեմ որ անոնց վրայ գրեն միայն, եթէ կ'ուզեն որ իրենց գրածները պարզապէս լափուին ընթերցողներէն։

1. Օրիորդները —գեղեցիկները անշուշտ— պէտք է իրենց առանձնական կեանքին վրայ գրեն միշտ, թէ ինչ բանի վրայ կը խորհին, թէ ինչ տեսակ երազներ կու գան շատ անգամ վրդովել իրենց կուսական մտածումները։

2. Պէտք է գրեն օրինակի համար իրենց բաղնիքի սովորութեանցը վրայ, թէ քանի՛ անգամ եւ քանի՛ աստիճան տաք ջուրով պէտք է լուացուիլ, թէ ինչ բան աւելի ախորժակով եւ առանց ստամոքսի դպչելու կ'ուտուի բաղնիքներու մէջ, թէ առողջապահական ինչ միջոցներ ի գործ դնելու է բաղնիքէն յետոյ։

Անհասսիկ այս տուած նիւթերուս վրայ պէտք է գրեն մեր կին գրագէտները։ Ասոնք անանկ նիւթեր են որ, առողջապահական տեսակէտով թէ՛ մեծ կարեւորութիւն ունին եւ թէ ամէն մարդու կողմէ ախորժով կը կարդացուին։

ԱՂԱՍԵՍԻ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ

ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ԱԽՏ ՄԸ

Անշուշտ ընթերցողները կը յիշեն թէ տակէ ամիսներ առաջ այս սիւնակներուն վրայ յօդուած մը գրած էի, խօսելով ցանկասիրութեան մասին։

Այս անգամ գրեթէ ճիշդ նոյն ախտին նմանող եւ ընդհանրապէս մեր աղջիկներուն վրայ անհնարուղ ուրիշ հիւանդութեան մը վրայ պիտի անդրադառնամ, որ ցաւելով կ'ըսեմ հետզհետէ ծաւալուն հանգամանք մը առնելու վրայ է։

Հարսնամոլութիւնը (nymphomanie) —այս է հիւանդութեան անունը—ընդհանուր առմամբ աղջիկներուն վրայ տեսնուած ախտ մըն է։

Առջի գիտուննրը անդամներու բորբոքումն առաջ կուգայ, կ'ըսէին, բայց վերջին ատեններս, Վիոլէի, Լասեգի, Ռիշէի, Պորթիի եւ այլ բրոֆէսորներու կատարած մանրազնին փորձերէն վերջնականապէս հաստատուած է թէ այս հիւանդութիւնը յետնուղեղին չափազանց գործունէութենէն ծնունդ կ'առնէ միայն։

Հարսնամոլութեան մեծ պատճառներէն գլխաւորներն են ամուրիութիւն, եւայլն։ Ախտանիշներն են տրամութիւն, առանձնացում, գործարաններու ուռեցում։

Հիւանդը նախ կը ջանայ զինքը գրգռող բաներուն դիմանալ, բայց չկրնալով գլուխ ելլել, կ'առանձնանայ։ Երիկ մարդու մը ներկայութեանը, մտքը կը մոլորի, կամքը ամօթխածութիւնը կը քիչնան, ամէն պարկեշտ բաներ վար կը զարնէ եւ լեզուն առանց սահմանի բաներ մը գրուցելու կը նկարի։

Օր մը թուականը լաւ չեմ յիշեր, մեր բժշկիներէն հիւանդ աղջիկ մը ներկայացաւ. անոր՝ն զգացուեցաւ որ, երբ ուսուցիչը ղեղագիրը իրեն կ'երկարէր եւ նէ կը պատրաստուէր դուրս ելլել, վրայէն զարնելի հոտ մը բուրել սկսաւ ու մենք անմիջապէս հասկցանք որ պարզապէս հարսնամոլ մըն էր անիկա։ Պորթի, Պէրժէի, Լանսըրօ եւ Ուաթթէլի կողմէ հարիւրաւոր հարսնամոլներու վրայ կատարուած դիտողութիւններէն յայտնի եղածէ թէ անոնց գործարանները հիւանդ են։

Ամուսնութեամբ, կ'ըսեն շատ մը բժիշկներ, հիւանդութիւնը բնաւ չի յայտնուիր, որով հարսնամոլութեանը երբեք դարմանելու պէտք չի մնար։ Ուստի սաստիկ բայց ճնշուած ցանկութիւն ունեցող աղջիկներուն մէջ որոնելու է հարսնամոլները, Դորմանին գալով, ծննդական գործարաններուն զօրութիւնը նուաղեցնելու, չափաւորելու, անոնց մէջ տեղի ունեցած բորբոքումները բուժելու, հիւանդին երեւակայութեանը վրայ ազդելու եւ զինքը առոյգող ավելաբօղած կիրքը զարթուցանող իրերը մօտէն հեռացնելու յատկացած միջոցներ գործադրելու մէջ կը կայանայ գլխաւորաբար։ Ուստի երբ այս ախտը չափազանց ծննդական գործունէութենէն կախում ունենայ, պէտք է քիչ մը արիւն առնել (տղրուկ փակցնել այս առթիւ ալ աւելի յարմար է) երկարատեւ գաղջ լոգանք առնել, մէջքի վրայ պաղ ջուրի մէջ թաթխուած լաթեր փաթթել, թթու-կծու բաներ ուտել եւայլն։

Երբ ընդհակառակը բորբոքումը ծննդական գործարաններու մէջ սահմանափակուած է եւ մարմնոյն միւսցեալ մասը բոլորովին սպառումի եւ ակարութեան մէջ ըլլայ, այն ատեն բժիշկներու դիմելու է, որոնք անշուշտ կազդուրիչ եւ առաքինիչ դեղեր պիտի գործածեն։

Բայց երբ հարսնամոլութիւնը դարձեալ տեղի չտայ, այն ատեն ամուսնութեան դիմելու է, որովհետեւ այսպիսի պարագաներու մէջ միակ դարմանը, նախամեծար դեղը ատ է։

Ալիպէս բժիշկը օր մը հարսնամոլութենէ բռնուող մասաղաչ օրիորդի մը այցելութիւն ընելու կանչուեցաւ։ Մնոջքը հաւասարմարար նկարագրելով իրենց աղջկան աղաւաղ հիւանդութիւնը, բժիշկն ըսին թէ հիւանդութեան առջինայը եղած պահուն ամօթխածութիւնը բոլորովին կը կորսնցնէր։ Այս դժբաղդ օրիորդը տանը ներքին սենեակներու մէջ փակուած կը պահուըէր, որովհետեւ էրիկ մարդու մը ներկայութիւնը բաւական էր զինքը գրգռելու։

Բժիշկը երկար բարակ հիւանդը քննելէն յետոյ պատասխանեց թէ հիւանդութիւնը թէեւ բաւական առաջացած, բայց անբուժելի չէ. իր կարծիքովը միակ դեղը ամուսնութիւնն էր եւ կարելի եղածին չափ շուտ, վասն զի, ինչպէս յայտնի է, վայրկեանները շատ թանկագին են եւ հիւանդութիւնը հետզհետէ ա՛լ աւելի կը սաստկանայ, եւ եթէ կ'ուզեն իրենց աղջիկը ազատել, աճապարեն։

Վերջապէս իրիկուն մը երբ Տօքթ. Ալիպէս շրջակայ գաղտնը իր սովորութեանը համեմատ պառյտի ելած էր, յանկարծ տեսաւ այն երիտասարդուհին որ տափական արհեստը կը գործէր . . . եւ մէկէն ճանչցաւ։

— Ի՞նչ կ'ընես հոս, ըսաւ բժիշկը աղջկան։

— Տօքթէօ՛ռ, դուք պատուիրած կը կատարեմ՝ ինքզինքս կը բժշկեմ . . .

Արդարեւ այդ աղջիկը բուժուեցաւ։

Ասոնք մասալներ չե՛ն, ո՛չ ալ սին խօսուըրտուքներ, հապա իրողութիւններ, որոնց տեղեակ ըլլալ եւ անոնց դարմանին հոգ տանիլ մեր ծնողքներուն առաջին ու վսեմ պարտականութիւններէն մէկը։

ԿԱԼԼԱ

Այր եւ կին մը տարիներէ ի վեր բաժնուած, երկուքն ալ վայրի գազաններ ցուցադրելով կ'ապրէին։ Օր մըն ալ իրարու հետ հաշտուելով սկսան իրենց արհեստը միասին ի գործ դնել։ Հետեւեալ օրը սա ծանուցումը կը կարդացուէր լրիկէն ստորագրուած.

«Անգլիոյ հասարակութեան ծանուցանելու պատիւը ունիմ թէ կնոջս գալովը՝ վայրի գազաններու հաւաքածոն ճոխացաւ։»

Հասարակութիւնը այս ծանուցումէն բան մը չկրցաւ հասկ ալ։

* * *

Ճաշարանին մէջ.

—Կառսօն, աս ի՞նչ մանր, պիֆթէկ է։

—Իրաւունք ունիք պարոն, սակայն պիտի տեսնէք թէ ո՛րքան ատեն պէտք պիտի ըլլայ զայն ուտելու համար։

* * *

Ուսուցիչը աշակերտին.

— Ինչո՞ւ ընկերներուդ խաղերուն չես մասնակցիր դադարի միջոցին։

—Որովհետեւ, պարոն, եթէ նեղանամ, դադարը ինծի երկար կը թուի։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (89)

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՍԵՐ

Ը.

Մարքիզը շարժումով մը Արմանի ցոյց տալով խօսողներու խմբակը, ըսաւ.

— Աղուոր բան չէ՞ սա երիտասարդութիւնը։ Եթէ երբեք բան մը կայ որ կը մխիթարէ մարդս՝ իր երիտասարդութիւնը կորսնցնելուն վրայ, անոր փրթթումը տեսնելն է ուրիշներու մէջ։

Արման անշարժ ու լուռ մնաց, աչքերով լափելով մանկամարդ աղջիկը՝ զոր խոլաբար կը պաշտէր, մինչ անիկա կը խնդար Բրավանի հետ։ Կամսուհին, նախանձու բնազդումով մը, իր ամուսնին նայուածքին հետեւեցաւ ու նշմարեց որ կոմսին աչքերը գամուած էին ուրախ զոյգին վրայ։ Մինա կը ճանչնար այդ նայուածքը, որ համանման էր այն նայուածքին՝ զոր Արման կը սեւեռէր Լիւսիի վրայ, երբ քովը գտնուէր։ Բարկութենէն սարսռաց, բայց առանց յայտնի ընելու իր կրած տառապանքը, ըսաւ.

— Օ՛հ, անոնք կրնան խօսիլ ու խնդալ. իրենց իրաւունքն է։ Պառնին ամուսնական հետամտութիւնը ընդունուած է Լիւսիի կողմէ։

Կոմսուհին այդ անխոհեմ խօսքերը ուղղեց իր ամուսնին, ապարէզ կարդալու պէս, որպէս զի տեսնէ կոմսին շուտաբիլը, սարսռալը, բռունցքները սեղմելը, իր զգացածին պէս անձկութիւն մը արտայայտելը։ Արմանի դէմքին ո՛չ մէկ մկանունքը շարժեցաւ, արտեւանունքները աւելի արագօրէն բաղխեցան իրարու, օսլայուած շապիկին բլաստրոնը ուռեցաւ սրտի ուժգին տրոփումի մը պատճառաւ։ Բայց ոտքի վրայ կանգնուն, միշտ ժպտուն, նշմարել չտուաւ որ հարուածին ենթակայ եղած էր։ Քանի մը վայրկեանէն, շատ հանդարտ ձայնով մը ըսաւ.

— Պիտի կշտամբեմ Բօլը ու Օր. Անտրիմանը, այդ մասին ինծի բան մը ըսած չըլլալնուն համար։

Կոմսուհին ու մարքիզը իրարու նայեցան, անհարկած նկարագրի այդքան զօրութեան վրայ, եւ որովհետեւ լուռ կը մնային երկուքն ալ, Արման հեռացաւ անոնց քովէն, ու համարձակ շարժումներով մօտեցաւ Լիւսիի ու Բօլի։ Այս վերջիններուն միացան նաեւ Տիկին դը Ժէօռք ու Ֆիրմէն։ Կոմսը օգուտ քաղեց այդ ուշադարձութենէն, մօտեցաւ Լիւսիի, առանց մատնելու իր հոգիին մէջ յուզուող կատաղի զգացումները։ Ու դէպ ի մանկամարդ աղջիկը ծռած, հանդարտ ձայնով մը ըսաւ, իբր թէ ամենաբնական բան մը խօսած ըլլար.

— Լիւսի, դուք սուտեցիք երէկ։ Բրավանի հետ համաձայններ էք, ինչպէս ըսին ինծի։ Պարապ տեղը պատմելիքի ենթակայ եղող մարդոցմէ չեմ ըսեր։ Ուրեմն զգուշացէք. եթէ երբեք ձեզի մօտենայ ան, ցած ձայնով խօսի, եւ դուք զայն նպաստաւորելու երեւոյթ առնէք, ինչ բանի մէջ կ'ուզէ թող ըլլայ, անոր վրայ կը յարձակիմ ու ամէնուն առջեւ կ'ապտակեմ։

Լիւսի ապուշութեամբ դիտեց կոմսը ու ըսաւ.

— Խե՞նթ էք միթէ։

— Այո՛, յուսահատութենէ ու բարկութենէ խենթեցած, պատասխանեց Արման։

Նոյն պահուն, պառոնը իր բարեկամներէն բաժնուելով Լիւսիի քով եկաւ։ Մանկամարդ աղջիկը ակնարկ մը նետեց Արմանի վրայ, ու ամենադէպ տրամադրութեան մէջ գտաւ զայն։ Ուստի հեռուէն խրոխտ շարժուածք մը ըրաւ Բօլի, ըսելով.

—Պառոն, հաճեցէք Միս Կրիֆիթը ինծի ղրկել. պէտք ունիմ անոր։

Երիտասարդը խոնարհութիւն մը ըրաւ եւ գնաց փնտռել Անգլուհին։ Այն ատեն մանկամարդ աղջիկը Արմանի թեւէն բռնելով մէկ կողմ քաշեց ուժգնօրէն, եւ զայրոյթէն դողդողալէն, ըսաւ.

—Ո եւ է մէկուն երբեք չպիտի թոյլատրեմ որ ձեր ընթացքը բռնէ ինծի հանդէպ, կը հասկնա՞ք։ Ձեր բարկութեան արժանի չեմ, ընդհակառակը ձեր սպառնալիքներէն զերծ մնալու յոյսը ունէի։

—Լիւսի՜։

—Նողկալի՜ բան է վերջապէս։ Պէտք է որ վերջ գտնէ այս կացութիւնը։ Գիտցած եղէք որ ո՛չ ձեզ եւ ոչ ալ ո եւ է մէկէն կը վախնամ։ Բայց ձեր բռւռն առարկները ինծի ուղղուած նախատինքներ են, որոնց դէմ կ'ընդվզիմ...

—Մոռցէք ըրէք ինծի եւ թող տուէք որ բացատրեմ...

—Հոս մեզ շրջապատող եւ լրտեսող այս բազմութեան մէջ...

—Էհ ուրեմն, այս իրիկուն ձեր բնակարանը կու գամ, չըլլա՞ր...

—Շատ լա՛ւ։ Վերջին անգամը ըլլալու պայմանաւ։

Կոմսուհին, մտատանջ, անոնց կը մօտենար։ Լիւսի դիմաւորեց զայն եւ ցուրտ ու ծանր շեշտով մը ըսաւ.

—Կոմսը զիս շնորհաւորեց Պ. դը Բրավանի հետ կարծեցեալ ամուսնութեանս համար։ Կոմսուհի, վստահած եմ այդ մասին. ձեր խոստումը չբռնեցիք, որուն համաձայն վաղուըընէ առաջ չպիտի խօսէիք այդ ամուսնութեան նկատմամբ։ Հիմա ազատ եմ նորէն, եւ ինծի հաճոյ թուածը միայն պիտի ընեմ։

Միս Կրիֆիթ ներս մտաւ ու Լիւսիին մօտ գնաց։ Այս վերջինը Անգլուհիին թեւէն բռնեց, ու տիկին դը Ֆոնթրէնէյի տանջիէն անցնելով, պարտէզ իջաւ, ուր ծաղիկներու մէջէն անհետացաւ։

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱ

Ընտրական պայքար.— Ելմտական ծրագիրներ.— Կիներուն միջամտութիւնը.— Թիպէթի արշաւանքը.— Հէրպէրթ Սբէնսէրի յուղարկաւորութիւնը։

Լոնտոն, 14 դեկտ. — Վաղը երեսփոխանական երկու մասնակի կարեւոր ընտրութիւններ պիտի կատարուին՝ Լոնտոնի արուարձաններէն երկու շրջանակներուն մէջ՝ Լիւիշէմ ու Տալուիչ։ Արդիւնքը կախեալ պիտի ըլլայ այն պարագայէն թէ ընտրողները ի՛նչ կարծիք ունին օրուան մեծ խնդիրին՝ տնտեսական պայքարին նկատմամբ։ Ազատականները կ'ըսեն թէ իրենց ընտրելիին յաղթանակը մեծ հարուած մը պիտի տայ դահլիճին ազդեցութեանը եւ Պ. Չէմպըրլէնի ջանքերուն։ Վերջին ընտրութեանց պահուն նախարարական ընտրելիները ստուար մեծամասնութեամբ մը ընտրուեցան։ Հիմա կիներն ալ գործի սկսած են։ Արդարեւ այս իրիկուն նախարարական կուսակցութեան պատկանող Մորնինկ Բոսթի տէր եւ տնօրէն Լորտ Կլինիսքի ապարանքին մէջ գումարում մը կատարուեցաւ՝ մաքսային սակացոյցերու բարենորոգման Դաշնակցութեան համար կիներէ բաղկացած ճիւղ մը հաստատելու համար։ Այդ դաշնակցութիւնը կը վերաբերի Պ. Չէմպըրլէնի։ Նախագահը բանախօսութիւն մը արտասանելով համոզում յայտնեց թէ կիներու այդ նոր ճիւղը շատ օգտակար գործ մը պիտի կատարէ։ Ատենաբանը, սակայն, բան մը մոռցաւ՝ այն է թէ ընտանեկան ո՛րքան յարկերու մէջ այր ու կին համամիտ պիտի ըլլան։

—Ռոյթէր կ'իմանայ թէ բրիտանական քոմիսէր Եունկհըզպէնտ գնդապետը եւ Թիպէթի անգլիական արշաւախումբին պետը Մաքտոնըլտ գնդապետը Տարճիլինկէն ճամբայ ելեր են դէպի Ջումպի հովիտը։ Արշաւախումբը կազմող զինուորներն ալ իրենց գտնուած տեղերէն ճամբայ ելեր են՝ միեւնոյն կէտին վրայ համախմբուելու համար, որ հաւանօրէն Բանպաժօնկը պիտի ըլլայ, ուր հիմա կը գտնուի քաղաքական առաջին պատուիրակութիւնը։ Սակայն տակաւին յայտնի չէ թէ Եունկհըզպէնտ գնդապետը իր զինուորներովը ուղղակի Եանկ-Չէ պիտի երթայ, թէ նոյն պատուիրակութեան պիտի միանայ Բանպաժօնկի մէջ։ Հնդկաստանի փոխարքային կողմէ Թիպէթի մեծ Լամային ղրկուած նամակները ետ դարձուեցան։ Ամենէն վերջին լուրերուն նայելով, Թիպէթցիներուն մեծ մասը տրամադիր է նպաստաւորելու առեւտրական փոխանակութիւնները Հնդկաստանի հետ, սակայն Լհասայի կրօնականներն են որ ազդեցութիւն մը կը գործեն ներկայ կացութեան վրայ։

—Հէրպէրթ Սբէնսէրի յուղարկաւորութիւնը այսօր կատարուեցաւ Կոլտըրս-Կրինի դիակիզութեան վայրը՝ Լոնտոնի արուարձաններէն մէջ։ Դամբանականը խօսեցաւ Պ. Լէոնարտ Քուրթնէյ որ ներկայացուց Հէրպէրթ Սբէնսէրի անձին գործը եւ անոր յամառ ու հաստատամիտ աշխատութիւնը։ Ետքը դագաղը դրուեցաւ դիակիզութեան փուռը, ներկաները ոտքի վրայ կեցած էին։ Աճիւնը պիտի թաղուի Հայկէթի գերեզմանատունը։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Խորհրդարանին մէջ.— Պ. Պէպէլի պատասխանը.— Ֆոն Պիւլով կոմսին պատասխանը.— Բանակին խնդիրը։

Պերլին, 14 դեկտ. — Ընկերվարական երեսփոխան Պ. Պէպէլ զգաց թէ իր պատկանած կուսակցութեան շահերը կը պահանջեն պատասխան մը տալ նախարարապետ ֆոն Պիւլով կոմսին կծու ճառին զոր անցեալ հինգշաբթի արտասանեց։ Պ. Պէպէլ, այսօր, խօսեցաւ, եւ երեք ժամ աշխատեցաւ ցոյց տալ թէ նախարարապետը ընկերվարական կուսակցութեան ապագայ վիճակին ծաղրանկարը միայն ըրած էր եւ հաստատած էր որ խնդիրներէն բնաւ տեղեկութիւն չունի։ Պ. Պէպէլ գովեց Մ. Նահանգները ու Զուիցերիան՝ զինուորական կազմակերպութեան մասին։ Ըսաւ թէ աւելի աղէկ են քաղաքացի զինուորները քան թէ մնայուն բանակ մը, ինչպէս կայ Գերմանիայի մէջ, ուր անհրաժեշտ է ստիպողական պէտքի մը համար։ Պ. Պէպէլ ըսաւ թէ ֆոն Պիւլով կոմսին ճառը սպասուած ազդեցութիւնը պիտի չունենայ գործաւորներուն վրայ եւ խօսքը աւարտելով գոչեց. «Ապագան մերն է»։ Ֆոն Պիւլով կոմսը պատասխանելով հեգնութեամբ խօսեցաւ։ Պ. Պէպէլ ըսած էր թէ զինուորական սպաներ նախատական լեզու մը գործածած էին մարզանքի ատեն. նախարարապետը յայտարարեց թէ Տրէզտայի մէջ ընկերվարականներու համաժողովին ատեն ալ անոր անդամներէն մէկը, որուն անունը տալէ պիտի զգուշանայ, աւելի ուժգին լեզու մը գործածած էր։ Ֆոն Պիւլով կոմսը ըսաւ թէ ընկերվարական գաղափարներու տարածումը կ'ուղղուի ամենէն գարշելի կիրքերու ու բնազդներու, մոլեռանդութեան եւ մտաւորական ամբարտաւանութեան։ Նախարարապետը համոզում յայտնեց թէ Գերմանիներու ստուար մեծամասնութեան երկրասիրութիւնը ու ողջմտութիւնը բաւական պիտի ըլլայ անոր առաջքը առնելու։ Պատերազմական նախարար ֆոն Այնէմ զօրավարը մերժեց երեսփոխան Պ. Ռիխթէրի այն յայտարարութիւնները թէ բանակին մէջ իբրեւ սպայ չեն ընդունուիր այն ընտրելիները որոնց ընտանիքները հաճոյ չեն իշխանութեանց։ Նախարարը ըսաւ թէ գնդապետ մը եթէ եղած ըլլար՝ իբրեւ սպայ պիտի ընդունէր Պ. Ռիխթէրի զաւակը, վասն զի կ'ընդունուին այն բոլոր դասակարգերը որոնք երկրին եւ բանակին իրաւունքը կը պաշտպանեն։ Այնէմ զօրավարը անգամ մը եւս յայտարարեց թէ վերջ պիտի տրուի բանակին մէջ գործուած խոշտանգումներուն եւ յարեց.— «Բանակին մէջ Պիլզէ տեղակալին պէս սպաներու տեղ չկայ։ Բրուսիական բանակը միշտ նմանած է ընտանիքի մը. ճիւաղային բան մըն է որ սպայ մը վէպի մը մէջ այդ կարգի յայտնութիւններ ընէ՝ դրամ շահելու համար։ Բրուսիոյ բանակը, 1866էն առաջ ծաղրու առարկայ կ'ըլլար, սակայն նոյն տարուան եւ 1870ին յաղթանակները փայլուն կերպով հաստատեցին բրուսիական զինուորական դրութիւնը։ 1870ի բանակը հիմակուանին չափ կատարելագործեալ չէր։»

ԼՈՆՏՈՆԻ ԴԱՀԼԻՃԸ

Նախարարաց խորհուրդը.— Յաջորդական գումարումներ.— Խորհրդակցութեանց առարկան։

Լոնտոն, 14 դեկտ. — Այս իրիկուն նորէն գումարուեցաւ Անգլիոյ նախարարաց խորհուրդը՝ արտաքին գործոց պաշտօնատանը մէջ՝ Պ. Պալֆուրի նախագահութեամբ։ Ներկայ էին քանի մը նախարարներ, որոնց մէջ կային ծովային, գաղթային ու Հնդկաստանի նախարարները։ Ընդհանրապէս կը կարծուէր թէ նախարարաց խորհուրդին ուրբաթ օրուան նիստէն ուրիշ պիտի չգումարուէր մինչեւ Ծնունդ. հիմա շատ կարելի կը նկատուի թէ մինչեւ շաբթուս վերջը նոր գումարում մըն ալ տեղի պիտի ունենայ։ Իրազեկ միջավայրերու մէջ կը կարծուի թէ այս օրուան գումարման մէջ Մայրագոյն Արեւելքի խնդիրը նկատողութեան առնուած է։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Պ. Լուպէ Հռոմի մէջ.— Ուղեւորութեան ցուցակը.— Հանդէսներու ծրագիրը.— Կազմակերպիչ յանձնաժողովը։

Հռոմ, 14 դեկտ. — Թրիպունա կ'ըսէ թէ Պ. Լուպէ ապրիլ 6ին Հռոմ ժամանելով 11ին պիտի մեկնի։ Այս առթիւ կատարուած գումարման մը մէջ Հռոմի քաղաքապետը նախագահ ընտրուեցաւ՝ Ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահին ի պատիւ տրուելիք հանդէսներուն կազմակերպիչ յանձնաժողովին։ Ընդունելութեան պաշտօնական ծրագրին մէջ կան. կայարանին մէջ Պ. Լուպէի ընդունելութիւնը թագաւորին կողմէ. Էզէտրա հրապարակին վրայ ընդունելութիւնը քաղաքապետին կողմէ. պաշտօնական հացկերոյթ արքունիքին մէջ. ընդունելութիւն Կապիտոլի մէջ. զօրահանդէս Բրաթի-տի-Քասթէլլոյի մէջ. Արժանթինա թատրոնին մէջ հանդիսական մեծ ներկայացում եւ նուագածութիւն ու պարերգ։ Քաղաքապետութիւնը պիտի հոգայ զանազան փողոցներու զարդարանքի ու լուսավառութեան ծախքերը։ Զարդարանքները Գերմանիոյ կայսեր ու Անգլիոյ թագաւորին եղածին պէս պիտի ըլլան։ Բինչիոյի մէջ զինուորային մեծ հանդէս մը պիտի տրուի եւ այդ միջոցին հանրային խրախճանութիւններ պիտի կատարուին։ Կազմակերպիչ յանձնաժողովը նաեւ հանդէսներ պիտի կազմակերպէ Պորկէզ վիլլային մէջ. նաեւ Քուիրինալի հրապարակին վրայ մեծ նուագահանդէս մը Մասքանիի առաջնորդութեամբ եւ մեծ ջահազնացութիւն մը։

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ռուսիոյ պատասխանը.— Զանազան առաջարկութիւններ.— Քորէայի մէջ.— Օտար երկիրներ գտնուող Ճաբոններ։

Թոքիօ, 14 դեկտ.— Ստոյգ աղբիւրէ առնուած լուրի մը նայելով՝ Ռուսիոյ պատասխանը, Մանչուրիոյ մէջ կարգ մը զիջողութիւններ ընելով հանդերձ, Ճաբոնի պահանջումներուն կարեւոր մէկ մասը կը մերժէ։ Այդ պատճառով բանակցութիւնները պիտի երկարին, բայց խաղաղ լուծման մը յոյսերը չեն նուազեր։

Նիւ-Եորք.— Սէուլէն կը հեռագրեն թէ պատահած անկարգութիւններու հետեւանքով Ճաբոնները նաւային զինուոր ցամաք հաներ են Մոքփոյի մէջ։ Ճաբոնները կրակ ըրեր եւ քանի մը Քորէացիներ սպաններ են։ Նաւահանգիստի գործաւորներու խնդրոյ մը առթիւ կռիւ մը տեղի ունեցեր է Ճաբոնցիներու եւ Քորէացիներու միջեւ։ Կը կարծուի թէ գործը տեղական կնճռոտութեանց պատճառ պիտի ըլլայ։ Եթէ Քորէա անհաճութիւն ցոյց տայ ճաբոնական զինուորներու ցամաք հանուելուն համար, կարելի է որ Ռուսիա մարտանաւ մը ղրկէ։

Լոնտոն.—Թայմզ առեւտրական տունէ մը կ'իմանայ թէ զէնք կրելու կարող եւ այժմ Լոնտոնի մէջ աշխատող բոլոր Ճաբոնցիները հրաման ստացեր են իրենց երկիրը դառնալ։ Ճաբոնական դեսպանատունը, սակայն, այդ մասին տեղեկութիւն մը չունի։

ՊԱՆԱՄԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

Քոլոմպիոյ բռնացքը.— Խաղաղասիրական յայտնութիւններ.— Պարսի խնդիրը։

Ուաշինկթըն, 14 դեկտ.—Քոլոմպիոյ պատուիրակ Ռէյէս զօրավարը ծանոյց Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց պաշտօնատանը թէ թող պիտի չտայ որ քոլոմպիական զինուորները Բանամա արշաւեն։ Այդ զեկոյցը, որ Քոլոմպիոյ նոր նախագահն ըրած է, կարեւոր երաշխաւորութիւն մը կը նկատուի՝ Բանամայի խնդրոյն խաղաղասէր լուծում մը տալու մասին։

Նիւ-Եորք.—Քոլոմպիոյ եւ Բանամայի միջեւ հանրային պարտքը բաժնելու խնդիրը պիտի յանձնուի Լա Հէյի դատարանին իրաւարարութեանը։ Միւս կողմէ ալ լուր կայ թէ Մ. Նահանգաց միջնորդութեանը դիմում պիտի ըլլայ։

—Ուաշինկթընի մէջ զինուորական իշխանութիւնները մեծ կարեւորութիւն մը չեն տար Ռէյէս զօրավարին խաղաղասէր յայտնութեանց, որով Բանամայի եւ անոր շրջականերուն վրայ հսկողութիւնը կը շարունակուի։

—Պոկոթայի մէջ Մ. Նահանգաց հիւպատոսը կը հեռագրէ թէ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ եւ թէ ինք մօտերս ճամբայ կ'ելլէ դէպի Ուաշինկթըն։

—Զարմացում կը պատճառէ այն յապաղումը որուն Մ. Նահանգաց Ծերակոյտը կ'ենթարկէ Բանամայի ջրանցքի դաշնագրութեան վաւերացումը։ Պ. Ռուզվէլթ անշուշտ կը սպասէ, աւելի ազդու կերպով գործելու համար, Բանամայի կառավարութեան վաւերացումին։

ՖՐԱՆՍԱ

Առեւտրական նաւագնացութեան յանձնաժողովը.— Տրուած որոշումներ.— Հինգ մասնաժողովներ։

Բարիզ, 15 դեկտ. — Առեւտրական նաւագնացութեան յանձնաժողովը գումարուեցաւ այս առաւօտ առեւտրական պաշտօնատան մէջ, աշխատութեանց սկսելու համար։ Իր առաջին նիստին մէջ աւարտեց ընդհանուր վիճաբանութիւնը այն ամէն սկզբունքներու մասին, որոնց վրայ պիտի հիմնէ իր գործը։ Նախ Պ. Քայեօ շատ դէմ խօսեցաւ առեւտրական շոգենաւներու ընկերութեանց տրուած նպաստներուն։ Ընդդիմախօսին պատասխանեցաւ այն ծանօթ փաստերով, որոնք կը հետեւին ֆրանսացի նաւատէրերու վրայ դրուած օրէնքէն, այն է նաւային արձանագրութեան պարագան, եւն. եւն.։ Ետքը յանձնաժողովը համամիտ գտնուեցաւ ծրագրի մը պատրաստութեան առաւելութեան վրայ, որուն սկզբունքը, առաջին անգամ ըլլալով, թէ՛ նաւատէրերու եւ թէ նաեւ շինողներու միահամուռ շահերուն կ'արժանանայ։ Երկու անջատ գլուխներ ունի, նաւատէրերու եւ նաւ շինողներու յատուկ։ Մէկ կողմէ, շինութեան համար տրուած նպաստը պիտի աւելնայ. միւս կողմէ կազմածներուն համար ալ փոխարինութիւն պիտի ըլլայ թէ՛ ֆրանսական եւ թէ օտարազգիներու վերաբերող նաւերու։ Յանձնաժողովը նաեւ որոշեց հինգ մասնաժողովներ կազմել հետեւեալներուն համար. 1. Նպաստ։ 2. Օրինական տրամադրութիւններ։ 3. Տուրքերը (քարափի տուրք, միջնորդչէք, առեւտրական Սենեակներու տուրք, եւն.։) 4. Սակացոյցեր (երկաթուղի ու ջրանցք)։ 5. Թղթատարական նաւագնացութիւն՝ նպաստներով։ Այս մասնաժողովները գործի պիտի սկսին, այսօր կէս օրէն յետոյ։

ՍԵՐՊԻԱ

Ելմտական Նախարարին հրաժարականը.— Ընդհանուր կացութիւնը.— Կուսակցութիւններ։

Պելկրատ, 14 դեկտ.— Ելմտական Նախարարին հրաժարմամբ առաջ եկած նախարարութեան մասնակի տագնապը, ընդհանուր տագնապի մը հանգամանքը առնելու վտանգը կը սպառնայ եւ աւելի ծանրակշիռ պիտի ըլլայ, եթէ Սավա Կրուիչ զօրավարը մերժէ նոր դահլիճին կազմութիւնը։ Պ. Բաշիչ նոյն ատեն պիտի ընդունի այդ պաշտօնը, երբ իշխանութիւն տրուի իրեն Սքուբշինան լուծելու եւ ընտրութիւններ կատարել տալու։ Ընդհանուր համոզմունք մը կայ թէ դահլիճի մը համար անկարելի է ներկայ Սքուբշինայի օրով պաշտօնավարել, որ երկու արմատական կուսակցութեան բաժնուած է, չափաւորները՝ Պ. Բաշիչի ու Կրուիչ զօրավարին հետ եւ յառաջդիմականները՝ Պ. Կիվքովիչի հետ, առանց խօսելու բաժնուած այն մասին վրայ որ Նովաքովիչի հետ կը գտնուի եւ որ հաւասար թիւ մը ունենալով անգործ կը մնայ քաղաքական, ելմտական ու մանաւանդ բանակին վերաբերեալ խնդիրներու համար։ Թագաւորն ալ թէեւ չէզոք է, սակայն աւելի Պ. Բաշիչի համակարծիք է, զոր միակ կարող անձը կը նկատէ նախարարութեան պաշտօն վարելու, կուսակցութեանց վրայ տիրապետելու եւ այլն։ Շատ հաւանական է որ նոր Սքուբշինան ընտրելու գործը յանձնէ Բաշիչէ, Կրուիչէ, Նովաքովիչէ եւ Ավաքումովիչէ կազմուած խառն դահլիճի մը՝ յետոյ նոր նախարարութեան մը կազմութիւնը յանձնելով Բաշիչի։ Քաղաքական շրջանակներու մէջ, սակայն, չեն հաւատար որ այդ կարգի խառն դահլիճ մը կազմուի։ Հիմակուհիմա նախարարական մասնակի տագնապ մը կայ։ Ելմտական նախարար Պ. Բատովանովիչ որ հրաժարեցաւ չուզեր վերստանձնել իր պաշտօնը՝ մինչեւ որ Սքուբշինան չընդունի իր ելմտացոյցը։ Արդ, Սքուբշինան չուզեր վաւերացնել երկու միլիոն ֆր. աւելի վարկ մը զոր Ավաքումովիչի նախարարութիւնը ծախսեց, առանց արտօնութեան։

ՀԷՐՊԷՐԹ ՍԲԷՆՍԷՐ

Մանրադէպեր.— Մեծ փիլիսոփան ու գեղեցիկ սեռը.— Թատերական ճաշակը.— Աշխատութեան տեւողութիւնը.— Գնդամուղ։

Անգլիացի մեծ փիլիսոփան՝ Հէրպէրթ Սբէնսէր սքանչացող մը չէր գեղեցիկ սեռին։ Կ'ըսէր թէ կինը «անտրամաբանական էակ» մըն է. միշտ կը զարնէր անմասնաւորութիւններէն, բայց տխուր մարդ մը չէր եւ կատակները չէր արհամարհեր, բայց ուրիշներէն աւելի իր կատակներուն նախամեծարութիւն կու տար։ Լոնտոնի Աթենէոմ ակումբին անդամ էր։ Լոնտոն գտնուած ատեն շատ կը յաճախէր այդ ակումբը եւ եռանդով կը մասնակցէր խօսակցութեանց։ Այդ խօսակցութիւնները, սակայն, երբ իրեն անհաճոյ ձեւ մը առնէին, բաճկոնակին գրպանէն երկու խիցեր կը հանէր եւ երկու ականջները կը գոցէր. յետոյ թիկնաթոռի մը վրայ բազմելով ուղեկցողին խօրութիւններէն գիրք մը կը հանէր ու կը սկսէր կարդալ։ Թատրոն շատ կը սիրէր, բայց միայն սարքին կատակերգութիւնները։ Շատ եզական տեսարան մըն էր տեսնել Հէրպէրթ Սբէնսէրը, Վիքթորիա թագուհիին առաջին տարիներուն նորաձեւութեանը համաձայն հագուած, դէմքը ածիլուած, Կլատսթօնի ձեւով կողմնամօրուսով, որ մեծապէս կը խնդար՝ դերասաններուն կատակները լսելով։ Միշտ կը գործադրէր հանգիստի իր նշանաւոր տեսութիւնը. ժամ մը կ'աշխատէր թէ՛ առանձին եւ թէ քարտուղարի մը հետ. յետոյ ժամ մը գնդամուղ կը խաղար, նորէն աշխատութեան կը ձեռնարկէր եւ այդպէս կը շարունակէր։ Լոտի եւ կարմրախայտ որսալ շատ կը սիրէր։ Ամառը իր քարտուղարին հետ լիճի մը եզերքը կ'երթար. քառորդ ժամու չափ հետը կ'աշխատէր, յետոյ մակոյկ մը մտնելով ձուկ կ'որսար. նորէն ցամաք կը դառնար. աշխատութիւնը կը վերսկսէր. նորէն ձուկ կ'որսար եւ այդպէս կը շարունակէր։ Մեծ յաւակնութիւն ունէր իբրեւ ջրանկարիչ եւ լաւ գնդամուղ խաղացող։ Օր մը Սբէնսէրի ներկայացուցին յարգելի անձնաւորութիւն մը որ գնդամուղի մեծ խաղացող մըն էր։ Սբէնսէր սկսաւ խաղալ եւ քանի մը խաղ շահեցաւ։ Միւսը սկսաւ եւ հարիւր քարամպոլած ըրաւ։ Սբէնսէր գաւազանը տեղը դրաւ եւ իր հակառակորդին մօտենալով ըսաւ.—«Պարոն, ճարտարութեան վերաբերեալ խաղերու մէջ ճարպիկութիւն ցոյց տալը միտքի հաւասարակշռութիւն կը նշանակէ. բայց ձերինին նման ճարտարութիւն մը ցոյց կու տայ թէ ձեր երիտասարդութիւնը պարապ տեղը անցուցած էք։» Սբէնսէր տխկա ըսելով հեռացաւ, զարմանքի մէջ թողելով այդ անձը։

ՏՐԱՄԻ ՄԸ ՇՈՒՐՋԸ

Օր. Էլիզա Բաքեօյի տրամը.— Զոհին մայրը ու քոյրը.— Զրոյցներ տրամին վրայ.— Կիսաշխարհիկ կնոջ մը խաղացած դերը։

Բարիզ, 14 դեկտ. — Տիկին Բաքեօ, մայր Էլիզա Բաքեօյի, որ ինչպէս կը յիշուի, տրամի մը զոհ գնաց, Բարիզէն մեկնեցաւ իր երկրորդ աղջկան՝ Օր. Կրէնիրիցայի հետ, Պուքրէշ դառնալու համար։ Օր. Կրէնիրիցա իր քոյրը կը յաջորդէ Պուքրէշի Ազգային Թատրոնին մէջ եւ ի մօտոյ սկզբնաւորութիւն պիտի ընէ «Անտրոմաք»ի մէջ։ Այս առթիւ յուշ բերենք այն զրոյցները, որոնք կը տարածայնուին Օր. Էլիզա Բաքեօյի տխուր վախճանին վրայ։ Շատ տարածուած կարծիքի մը նայելով, Օր. Էլիզային նշանածը՝ Կրէօլինկ վրէժխնդրութեան մը գործիք եղած է։ Անցեալ տարի, տիկին Բաքեօ շատ բուռն վէճ մը ունեցաւ իր տանը բնակող կիսաշխարհիկ կնոջ մը հետ։ Այդ դիւրահաւատ կինը նոյն իսկ ձեռք վերցուց տիկին Բաքեօյի վրայ, որ չպատասխանելով այդ նախատինքներուն՝ դատարանի դիմեց։ Կիսաշխարհիկ կինը մէկ քանի օրուան բանտարկութեան դատապարտուեցաւ։ Իր պատիժը կրելէն յետոյ, այդ կինը յայտարարեց թէ վրէժը պիտի լուծէր։ Արդ՝ կիսաշխարհիկ կինը Կրէօլինկի սիրուհին էր այն ատեն։ Այս վերջինը բաւական խոշոր գումար մը առած էր իր սիրուհիէն, Օր. Էլիզան սպաննելու համար։ Այս կարծիքին ուժ կու տայ Կրէօլինկի ըրած սա յայտարարութիւնը թէ՝ գործին մէջ գաղտնիք մը կար զոր չէր ուզեր յայտնել։

ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂ ՄԸ

Նոր գուշակ մը որ մտածումներ կը թափանցէ.— Բարձր անձնաւորութեանց հետաքրքրութիւնը։

Մտածումներ ընթերցող մը, այս պահուս մեծ աղմուկ կը հանէ Նիսի մէջ։ Ջամարա անուն գուշակ մըն է, իր բուն անունով Շարլ Պուրկուան, որուն կատարած փորձերը, Բարիզի ու Լիոնի մէջ մանաւանդ, մեծ համբաւ հանեցին քանի մը տարի առաջ։ Հանգուցեալ Բարոն Նաթանիէլ [illegible] պալատը կանչել տուաւ զայն, Տօքթ. Շարքոյէ յետոյ, որ ուզեց Սալբէթրիէրի մէջ տեսնել անոր կատարած փորձերը. Լիոնի համալսարանը խնդրեց՝ ինքզինքը իր տրամադրութեան տակ դնել, ուսումնասիրելու համար այդ տարօրինակ պարագան։ Ջամարա այդ թուականէն ի վեր շատ ճամբորդութիւններ ըրած է Հնդկաստան եւ Ամերիկա, հիմա, իր փորձերով մեծ զարմանք առաջ կը բերէ Միջերկրականի եզերքը։ Նիսի մէկ լրագրին մէջ պատմուած են այդ ինքնատիպ գուշակին եղած փորձերը, որ կը կռահէ ամենէն նուրբ մտածումները եւ երբեմն կը հանէ ամենէն թաքուն առարկաները, որով անոր համար խաղալիկ մը պիտի ըլլար գտնել այն գանձերը, զորս Մաքէն կ'առաջարկէր երեւան բերել իր բացած վերջին մրցումին մէջ։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ատէլինա Բաթթի Ամերիկայի մէջ.— Առասպելական դաս մը.— Ամերիկացին եւ բարիզցի նկարիչը։

Վերջին թատերական պտոյտին ատեն, տիկին Ատէլինա Բաթթի, այսօր Սէտերսթրէօմ պարոնուհի, հրաւիրուեցաւ միակ նուագահանդէս մը տալու Նիւ-Եորքի մէկ թատրոնին մէջ։ Նշանաւոր երգչուհին հաւանեցաւ 20,000 ֆրանքի փոխարէն երգել։ Վարագոյրը բացուելէն ժամ մը առաջ իմացաւ թէ 12,000 ֆրանք միայն կար թատրոնին արկղին մէջ։ Ատէլինա Բաթթի թատրոնի տնօրէններուն առաջարկեց 20,000 ֆրանքը համրել իսկոյն։ Տնօրէնները ստիպուեցան վճարել Ատէլինա Բաթթիի, որ չորս եղանակ երգեց այս խոշոր գումարին փոխարէն։ Վիճակագիր մը հաշուեր է որ հանրածանօթ երգչուհիին մէկ վայրկեանը ութը հարիւր ֆրանքի եկեր է երգած ատեն։

—Ի մօտոյ ահագին դատ մը տեղի պիտի ունենայ Նիւ-Եորքի մէջ։ Խնդիրը կը դառնայ արժէթուղթի մը վրայ, որ ամբողջ թաղի մը կը վերաբերի եւ 200 տարուան հնութիւն ունի։ Այդ արժէթուղթը 5 միլիառի արժէք ունի։ Հինգ հազար ժառանգորդներ սենտիքա մը կազմած են, որուն անունով դատ պիտի բացուի Նիւ-Եորքի քաղաքին դէմ։ Բացի այս հինգ հազարէն՝ ուրիշ երեսունըհինգ հազար հոգի ալ իբր ժառանգորդ կը ներկայանան։

—Բարիզի մէջ, Ամերիկացի մը՝ Պ. Կոս իր կնոջ կենդանագիրը պատրաստել յանձնարարած էր Պէնցիկէր նկարչին, 5000 ֆրանքի փոխարէն։ Բայց նկարին յանձնումէն յետոյ Պ. Կոս մերժեց վճարել սակարկուած գինը, պատկերին նմանութենէն գոհ չմնալով։ Խնդիրը դատարանի ինկաւ ու Պ. Պ. Կարոլիւս Ֆէրրիէի ու Ժիւլ Լըֆէպրի քննութիւններէն յետոյ, որոնք նկարին մէջ դէմքի նմանութիւնը յաջողած գտան, Ամերիկացին ստիպուեցաւ նկարին գինը վճարել։

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷՆ

Տէր եւ տիկին Ռէժանի վէճը.— Դերասանուհիի մը ամուսինը.— Իր առարկութիւնները.— Տիկին Ռէժանի մտադրութիւնը։

Տիկին Ռէժան, նշանաւոր դերասանուհին, բաւական ատենէ ի վեր վէճ մը ունի իր էրկանը հետ։ Խնդիրը սուր հանգամանք մը առած է այս անգամ, ամուսինը, Պ. Բօրէլ օրինական միջոցաւ զեկուցում մը ըրած է կարգ մը թատրոններու պետերուն թէ, ինք ետ առած է բեմի վրայ երեւալու համար աւելի առաջ կնոջը տուած արտօնութիւնը։ Ֆրանսական օրէնքին համաձայն, ամուսնացած կին մը չի կրնար հրապարակաւ բեմին վրայ խաղալ, առանց իր էրկանը գրաւոր հաւանութեանը։ Պ. Բօրէլ հարկ եղած արտօնութիւնը տուաւ Տիկին Ռէժանի՝ վեց տարի առաջ, եւ հիմա կ'ուզէ ջնջել այդ վաւերաթուղթը, պատճառաբանելով թէ Տիկին Ռէժան մտադրութիւն յայտնած է Թողու Վասվիլը եւ Լա Մօնբանսիէն, նախապէս այդ թատրոնին սահմանուած խաղ մը՝ ուրիշ թատրոնի մը մէջ ներկայացնել։ Պ. Բօրէլի այս ընթացքին հետեւանքով, այսուհետեւ տիկին Ռէժանի կողմէ իր միակ հեղինակութեամբը կնքուած բոլոր պայմանագրութիւնները չեղեալ պիտի նկատուին։ Այս կարգի պայմանագրութիւնները վաւերական ըլլալու համար, պէտք է ստորագրուած ըլլան նաեւ Պ. Բօրէլի կողմէ, որ աւելորդ է ըսել թէ պիտի մերժէ ստորագրել։ Այս տարօրինակ դիրքին մէջ, սակայն, Տիկին Ռէժան կը պահէ իր պաղարիւնութիւնը։ «Վեց տարի առաջ, կ'ըսէ, Պ. Բօրէլ հարկ եղած իրաւունքը տուաւ ինծի ուզած տեղս խաղալու։ Այդ միջոցին երկուքս ալ համաձայնեցանք բաժնուիլ։ Հիմա ալ կացութիւնը ճիշդ միեւնոյնն է։ Ինչ որ տրամաբանական բան մը կ'երեւար այն ատեն Պ. Բօրէլի, կարծես այնպէս չէ այլեւս։ Արդէն այդ մասին իր դիտաւորութիւնները յայտնած է ինծի՝ դատական զեկուցագիր մը ղրկելով։ Մէկ խօսքով, կ'ուզէ զիս զրկել ապրուստս ճարելու միջոցէն։ Այդ պարագային պէտք է տարեկան 150,000 ֆրանք յատկացնէ ինծի։ Սակայն եւ այնպէս ես պիտի շարունակեմ խաղալ, հակառակ արտօնութեան խնդիրներու։ Պ. Բօրէլ միայն սա կրնայ ընել որ կ'արգիլէ զիս իր անունով խաղալէ։ Բայց այդ մասին թող հանգիստ ըլլայ, ես շատ գոհ եմ Ռէժան անունէն։»

ՏՕՔԹ. Ս. ԹԻՐՋԵԱՆ

Շատ տարիներ յաջողութեամբ բժշկութիւն ըրած եւ մեծ փորձառութիւն ստացած ըլլալով, այս անգամ Իզմիր հաստատուած է։ Կը բնակի Հայոց Թաղին մէջ, մեծ փողոց, թիւ 43 տունը։ Խնամքով կը դարմանէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ եւ կը կատարէ վիրաբուժական ու մանկաբարձական գործողութիւններ։ Ամէն օր ձրիապէս կը դարմանէ աղքատները, ինչպէս նաեւ ուրբաթ կէսօրէն վերջ դիմող բոլոր հիւանդները։

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. Պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Սերպիոյ դեսպանատան գործակատարը ու առաջին թարգմանը եւ Սեւ Լերան դեսպանատան գործակատարը։ Հիւրանոցին առջեւի բարձրաւանդակին վրայ կեցած էին՝ դեսպանատուններէն յանձնարարուած տասնը հինգի չափ հիւրեր։ Ներկաներէն ոմանք արարողապետ Իպրահիմ պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Միրլիվայութեան աստիճան տրուեցաւ կայս. թիկնապահ ու հետեւակներու գնդապետ Զիյա պէյի եւ կայս. անձնական դիւանին թարգմանութեանց տնօրէն գնդապետ Թէվֆիք պէյի եւ արքունի կալուածներուն երկրորդ ճարտարագէտ ու Թոքատի արքունի կալուածներու ճիւղին տնօրէն գնդապետ Իպրահիմ պէյի։

—Գնդապետութեան աստիճան՝ Հէրէքէի կայս. գործարանին հիւանդանոցին բժշկապետ դեր-գնդապետ Տիրան պէյի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ. — «Երէկ իրիկուն, ուրբաթ, Պարսից դեսպան Էրֆա-խան-Տէօվլէ Ճէնապը Էմիր Միրզա Րիզա Խան կայս. Պալատ հրաւիրուելով իֆթար ըրաւ եւ յետոյ, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, պատիւ ունեցաւ ըլ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։»

ՊԱՐՍԻՑ դեսպանին հետ երէկ իրիկուն կայս. Պալատան մէջ իֆթար ընելու պատիւը ունեցան նաեւ դեսպանատան խորհրդականը ու առաջին թարգմանը եւ այն պարսիկ երեւելիները, որոնք Կ. Պոլիս եկած են՝ ոսկէ Հիճազ երթալու համար։ Ամէնքն ալ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ԻՍԼԱՄ ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐԸ. — Պուխարացի, Կովկասցի ու Խրիմցի երեք հարիւր յիսունէ աւելի իսլամ ուխտաւորներ, երէկ, Սէլամլըքի արարողութեան ատեն կեցած էին Համիտիէ մզկիթին բակին մէջ. Վեհ. Սուլթանը տեսնելով բարեհաճեցաւ բարեւել զանոնք։

ՌՈՒՍԻՈՅ Նիքոլա կայսեր անուան տօնախմբութեանը առթիւ, այսօր, օսմ. պահականաւը դրօշներով զարդարուած էր եւ կէս օրին թնդանօթ արձակեց։

ՊՈՒԼԿԱՐ աւազակապետներէն Տամիան Կրուէվ մեռեր է։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՆ. — Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ Օսմ. Պանքային նախորդ ընդհանուր տնօրէն Պ. Կ. Օպօանոյին նկատմամբ տուած կայս. բարձր համարումին մէկ նոր հաւաստիքը տալ։ Պ. Կ. Օպօանոյի Կ. Պոլսէն մեկնելուն առթիւ առաջին կարգի Շէֆագաթ պատուանշան շնորհեց անոր տիկնոջը։ Այս լուրը մեծ հաճութեամբ պիտի ընդունուի թէ՛ Կ. Պոլսոյ եւ թէ Բարիզի մէջ։ Պ. ու Տիկին Օպօանօ երբ Բարիզ ժամանեն, պիտի իմանան կայս. այդ շնորհը որ իրենց մեկնումէն ետքը տեղի ունեցած է։ Վեհ. Սուլթանը փափաքելով նաեւ Օսմ. Պանքային ընդհանուր տնօրէն Պ. Տըֆէի մասին իր կայս. բարձր համարման մէկ ապացոյցը տալ, բարեհաճեցաւ երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհել անոր փեսին՝ սպայակոյտի հարիւրապետ Պ. Տըլօնի եւ երկրորդ կարգի Շէֆագաթ՝ Տիկին Տըլօնի։ Միանգամայն երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Օսմ. Պանքային Լոնտոնի ճիւղին դեր-տնօրէն Պ. Սիւլիվանի։

—Օսմ. Պանքային ընդհանուր տնօրէնութեան քարտուղար Պ. Սըմմէջեր այսօր Կ. Պոլիս կը դառնայ։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի Խառն Ժողովը իր երէկուան նիստին մէջ բոլորովին զբաղեցաւ՝ բարբարոսներու կողմէ յունական բարեպաշտական ու կրօնական հաստատութեանց եւ վարժարաններու նուիրուած կալուածները ու հողերը նոյն հաստատութեանց անունով արձանագրելու խնդրով։ Ժողովը որոշեց մասնագէտներէ բաղկացած յանձնաժողով մը կազմել՝ այս մասին կարծիք յայտնելու համար։

—Ֆէնէրի մայր վարժարանին մեծ սրահին մէջ, անցի օրը, կատարուեցաւ եկեղեցական երաժշտութեան Սիլլոգոսին հանդէսը։ Ներկայ էին Տ. Եոաքիմ Ս. Պատրիարքը ու բոլոր սինոդականները, հելլենական դեսպանը եւայլն։

— Ռուսիոյ կայսրը եկեղեցական ծանրագին զգեստներ ղրկեց Իզմիրի յունական Այիօրկի եկեղեցիին աւագերէց Տ. Վասիլ Մարդարուլոյի։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ. — Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ պետական Խորհուրդին անդամ վախճանեալ Ապտուլլահ փաշայի ընտանիքին եօթը անդամներուն ամսական հինգ հարիւրական ղրշ. սահմանուի։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ Պէհաւըլբուրի իշխանուհին, Ճիտտէէն ու Եանպուէն տրուած զինուորներու ուղեկցութեամբ Մէտինէ ժամանելով, մեծ պատիւներով ընդունուեր է տեղւոյն քաղաքային ու զինուորական պաշտօնատարներուն եւ երեւելիներուն կողմէ։

ԹԱՏՐՈՆՆԵՐԷՆ ալ Թանզիֆաթի տուրք առնել որոշուած ըլլալով, գանձումը երէկ սկսաւ։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ-ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ դեսպանը ու Քալիչէ Պառոնուհին, անցի իրիկուն,

ակղան մը տոնին, որուն ներկայ գտնուեցան Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Ցունաստանի ու Շուէտ-Նորվէկիոյ դեսպաններ, արտաքին գործոց խորհրդական Նասում փաշա եւայլն։

— Միթրովիցայի մէջ նոր հաստատուելիք աւստրօ-հունգարական հիւպատոսարանին համար սահմանուած վարձն է 32,000 քուրուշ. իսկ Սոֆիայի մէջ զինուորական կցորդինը՝ 19,000։

ՔԱՐԻՒՂԻ ԽՆԴԻՐԸ. — Երեքշաբթի օրը Վիէննայի մէջ սկսան ամերիկեան ու աւստրիական սէնտիքաներուն միջեւ բանակցութիւնները՝ որոշելու թէ իրենցմէ իւրաքանչիւրը ո՛րքան քարիւղ պիտի տրամէ դէպի Գերմանիա։ Աւստրիական պատուիրակները մերժեցին առաջարկուած պայմանագրութիւնը։ Խորհրդակցութիւնները երեքշաբթի իրիկուն ալ շարունակուեցան առանց արդիւնքի, սակայն կարելի չէ ըսել թէ վերջնականապէս խզուած ըլլան։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Հետեւեալը կը կարդանք Սէրվէթի մէջ.— Իմացուելով որ Տօյրանի Պալանճա ագարակին մէջ Մանչօյի տունը հինգ աւազակներ պահուըտած են, զինուորական զօրաբաժնակ մը ղրկուեցաւ հոն որ իսկոյն պաշարեց այդ տունը։ Անմիջապէս ընդհարում մը սկսաւ զինուորներուն եւ աւազակներուն միջեւ։ Ուրիշ աւազակներ որոնք շրջակայ տուներու մէջ պահուըտած էին մինչեւ այն ատեն, բլուրի մը վրայ ելլելով սկսան կրակ ընել։ Ասոր վրայ ուրիշ զինուորներ ալ ժամանեցին։ Հինգ աւազակները եւ Մանչօ տեսնելով որ իրենց կացութիւնը գէշ է, տունը բռնկցուցին՝ որպէս զի կարենան փախչիլ, բայց հազիւ թէ դուրս ելած էին, սպաննուեցան։ Բլուրին վրայ գտնուող աւազակներն ալ փախան, սակայն Կէվկիլիի ու Տօյրանի զինուորները խստիւ կը հալածեն զանոնք։

—Սէրվէք նաեւ հետեւեալները կը ծանուցանէ.—Արսօթոլ անուն աւազակապետին խումբը որ Չէլթիք գիւղը գացած էր, հոն սպաննեց Ավլուր Աթանաս անուն անձը ու տղան եւ Մէչէ, Քիւչիւք Աթանաս եւ Ավլուր Բոզրէ անուն անձերը։ Ռատամիլի գիւղին մօտ ընդհարում մը պատահեցաւ զինուորներու եւ քանի չափ աւազակներու միջեւ։ Աւազակները փախան, թողլով Խրիսթո անուն պետին որդին՝ 14 տարեկան, ծանրապէս վիրաւորուած։ Եէնիճէի մէջ Մանտալ ագարակէն հինգ հոգի սպաննուեցան Քոբթան Խրիսթոյի աւազակներու խումբին կողմէ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ Տօյչէ Լէվանթէ Լինիէ Ընկերութիւնը Արեւելքի գիծին համար երեք նոր շոգենաւեր գնեց ուրիշ երեք Ընկերութիւններէ։ Ասոնք՝ Քարնաք, Հարցպուրկ եւ Մարիէնպուրկ պիտի կոչուին Լէմնոս, Նաքսոս ու Քիբրոս. իւրաքանչիւրը 3700 թոնօ տարողութիւն ունի։ Ընկերութեան շոգենաւերուն թիւը այդ կերպով երեսունի կը բարձրանայ։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ՀՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—Տօյչէ Լէվանթէ Լինիէ Ընկերութեան Լերոս շոգենաւը Համպուրկ տարաւ՝ Պէրլինի արքայական թանգարաններուն յատկացուած հնութիւններ։ Այդ հնութիւնները գտնուած են հին դղեակէ մը զոր Արաբները Մըշաթթա կը կոչեն եւ որ կը գտնուի Դամասկոսէն Մէքքէ գացող ուխտաւորներուն ճամբուն վրայ։ Շինուած է Պարսից Սասանեան Խոսրէաս Բ. թագաւորին կողմէ (591-928)։ Ամէնէն լաւ պահպանուած յիշատակարանն է նոյն թըւականէն մնացած, երբ Սասանեան թագաւորները կը ջանային Պարսկաստանի մէջ մտցնել դասական արուեստը։ Այդ դղեակին շինութիւնը կատարելապէս աւարտած է։ Ճակատը զարդարուած էր կրային կարծր քարէ քանդակներով։ Այդ քանդակներն են որ Գերմանիա ղրկուած են։ Ասոնց փոխադրութիւնը շատ դիւրին չէ եղած, վասն զի քանի մը հարիւր ուղտեր վարձուած են մինչեւ Հայֆա փոխադրելու համար։ Յիսուն հազար ֆր. ծախք եղած է։

ՄԱԼԿԱՐԱՅԵՆ կը գրեն թէ ամիսէ մը ի վեր մեծ ազնուութիւն մը կը տիրէ առեւտրական հրապարակին վրայ։ Վերջին օրերու մէջ թէեւ որմերքի գիները զգալի անկում մը կրած են, սակայն գործերը լաւ կ՚երթան։

ՃԱՂԿԱԽՏ.—Կ. Պոլսոյ թաղերէն մէկ քանիին մէջ ծաղկախտ երեւան ելած ըլլալով, Ցունաց Պատրիարքարանին Ուսումնական Խորհուրդը շրջաբերական մը ուղղեց վարժարաններու հոգաբարձութեանց՝ ծանուցանելով որ վարժարանի աշակերտները պատուաստուին եւ թէ հակառակ պարագային պատասխանատու պիտի մնան։

ՀՐԴԵՀ.—Այտընի երկաթուղիին կեդրոնական կայարանին՝ Բունթայի մօտ գտնուած մթերանոցներէն հրդեհ ծագելով, կից գտնուած միւս մթերանոցներն ալ բռնկեր են։ Կայարանէն գործաւորներ ու ջրհաններ ղրկուեր են։ Հրդեհը «Թրավէրս»ի մթերանոցէն սկսած ըլլալով բաւական «Թրավէրս»ներ այրեր են։ Երկաթուղիի այդ Ընկերութեան գոյքերը ապահովագրուած են Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան կողմէ։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ. — Երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին Րումէլիէի 51 խոլամ գաղթականներ Վառնայէն եւ 19 ալ Քէօսթէնճէէն։

ԹՈՔԱՏԻ նոր կառավարիչ Ճէլալ պէյ իր պաշտօնատեղին ժամանելով գործի ձեռնարկեր է։

ԳՈՆԵԱՅԵՆ կը գրեն թէ չորեքշաբթի ու հինգշաբթի գրեթէ անընդհատ անձրեւ տեղացեր է։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Դեկտ. 4/17ին Պուլկարիոյ Ռիլօ գիւղին մէջ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ. — Անցեալ օրը Լիվրբուլի մէջ բամպակի գիները բաւական հաստատուն էին։ Յունուարին ու փետրուարին յանձնուելիքներուն գինն էր 6.51 եւ աւելի հեռաւոր թուականներունը՝ 6.29։ Անցեալ շաբթու գիներու մեծ ելեւէջներ կատարուեցան որոնք կը վերագրուին մէկ կողմէ բերքի մասին եղած հակասական լուրերուն եւ միւս կողմէ Ամերիկայի մէջ գիներու բարձրացման։ Մանաւանդ Ամերիկայի մէջ կ՚ըսուէր թէ ներքին մասերուն պատրաստ ապրանքի քանակութիւնը շատ պակաս է եւ թէ այդ վիճակը յունուարին աւելի զգալի պիտի ըլլայ։ Նաեւ թէ պատրաստ ապրանքը կարեւոր ձեռքերու մէջ կը գտնուի եւ թէ արտերու մէջ մնացած բամպակներու մեծ մասը շատ գէշ տեսակէ է։

— Լիվրբուլէն կը հեռագրեն թէ տեղւոյն բամբակեղէններու ձեռարուեստը շատ չէ ազդուած բամպակի գիներուն ելեւէջներէն։ Մանչէսթըրի մէջ դեկտ. ամսուան համար մեծ վաճառումներ կատարուեր են՝ Կալկաթա ղրկուելու յատուկ։

— Ցորենի հրապարակը հանդարտ է։ Երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին երկու վակոն Րումէլիէն եւ երեք ալ Անատոլէն։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ. — Առջի գիշերը, Ղալաթիա, Մահմուտիէ ճատտէսի, զինավաճառ Էչթորի խանութին դուռը կը խառնէին երկու հոգի, բայց ոստիկանութեան պաշտօնեաները ձերբակալեցին զանոնք։ Ասոնք են երկու վաղեմի չարագործներ՝ Ռոքօ ու Եանի։ Քննութիւն կատարուելով հաստատուեցաւ թէ Ռոքօ մէկն է այն չորս գողերէն որոնք անցեալները Մօսխանէի կողմը Մաուէնձի Եուանեաքի վաճառատան դրամարկղը կոտրել ուզած եւ սակայն չյաջողելով փախած էին։

ԱՐԿԱԾՆԵՐ. — Եէնիգիւղի մէջ հիւսն Եօրկի, երէկ, իր տանը տրաքին մասը նորոգելու պահուն, բարձր տեղէ մը վար ինկաւ ու մեռաւ։

— Երէկ ժամը 4ին Պօյաճըգիւղցի Ալէքօ Գոնըլըզավաքի մօտ ջուրի ճամբաներու նորոգութեանը համար աշխատած պահուն գլխուտանով վար ինկաւ ու մեռաւ։

ՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ. — Աստալիոյ նաւահանգիստին առջեւ օսմ. դրօշ պարզած նաւ մը տաղձ բեռցնելու պահուն, փոթորիկին սաստկութենէն շղթան խզուեր է։ Նաւապետը ու նաւազները մակոյկ նետուեր են ցամաք ելլելու համար, սակայն մակոյկը շրջելով նաւապետը ու երեք նաւազներ խեղդուեր են։

ՊՈԶԱՃԻԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԸ.— Առջի գիշերը երկու հոգի ներկայացան Ղալաթիոյ Եմիշեիէմէզ թաղը պոզաճը Իզզէթի խանութը, վարպետը բացակայ էր եւ աշակերտը միայն կար։ Այդ երկու հոգին չէյ մը պօզա տուին։ Ասոնց մէկը, պօզան մօտը գտնուած տուն մը տանելու պատրուակով, աշակերտին հետ մեկնեցաւ. իսկ միւսը խանութը մնաց։ Առաջինը ու աշակերտը որ պօզային չէյը կը կրէր, բաւական փողոցներ թափառեցան։ Վերջապէս մարդը տան մը առջեւ կեցաւ եւ բանալին բերելու նպատակով հեռացաւ։ Պօզաճիին աշակերտը հոն կը սպասէր։ Մարդը ուղղակի խանութ դառնալով հոն սպասող իր ընկերոջը հետ պղինձէ ամաններ եւայլն գողնալով երկուքն ալ փախան։ Աշակերտը երկար ատեն սպասելէն ձանձրացած խանութ դարձաւ եւ այն ատեն միայն կռահեց գլխուն եկածը, ոստիկանութիւնը իմանալով։ Ցէթհի անուն մարդ մը ձերբակալեց բերեւ կասկածելի։

ԹԱՔՍԻՄԻ կողմը նպարավաճառ Սաւը Եօրկի, առջի գիշերը, ճամբը փողոցէն տանը գացած ատեն, չորս հոգի վրան յարձակելով ժամացոյցը շորթեցին։

ԲԵՐԱՅԻ Ս. Ռուսերէն եկեղեցիէն, առջի իրիկունը, Սահակ անուն մարդ մը մեծարժէք զգեստ մը գողցած դուրս կ՚ելլէր, երբ ժամկոչը տեսնելով զայն ձերբակալեց ու յանձնեց ոստիկանութեան։

ԾՈՎԻ ՎՐԱՅ.—Նորկիոս օսմ. դրօշ կրող առագաստանաւը՝ Իզմիրի մէջ մեծաքանակ խոզկաղին բեռցնելէ ետքը՝ դէպ ի Ցունաստան ճամբայ կ՚ելլէ։ Բովթանա երթալու ատեն, գիշերուընէ կը սկսի Զանթէ պատսպարուիլ, ուրկէ կը մեկնի՝ երբ օդը կը հանդարտի։ Բայց առաջինէն ալ աւելի բուռն մրրիկ մը կը փրթի, կայմերը կը խորտակին եւ նաւն ալ դէպ ի ծովեզերք քշուելով, կը ջախջախուի։ Նաւապետը եւ նաւաստիները կրնան ազատիլ, իսկ նաւը եւ բեռը 46,000 Ֆր. կը կորսուին։ Առագաստանաւը ապահովագրուած չէր։ Նաւուն վարձակալը՝ Պ. Ֆոնդրա Իզմիրէ դրամ ղրկած է, նաւաբեկեալներուն օգնութեան համար։

ԼՈՅՏԻ շոգենաւային Ընկերութեան մաւօնաճեններու պետը՝ Մարքօ Ճիբովիչ հինգշաբթի գիշերուընէ ի վեր անհետացած է։ Մարքօ կը պահէր Մէհմէտ Ալի Փաշա խանին բաց կեցած հին շոգենաւին մէջ որ նոյն Ընկերութեան մթերանոցն է։ Անկողնին վրայ հագուստները, դուլպաները եւ ժամացոյցը գտնուեր են։ Կարելի չէ եղած գիտնալ թէ ինքզինքը ծովը նետած թէ ուրիշի մը կողմէ նետուած է։ Երէկ ծովին մէջ խուզարկութիւն կատարուեցաւ, բայց դիակը չգտնուեցաւ։

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՒՔԸ

Պ. Լէօնիտասի խումբը, որուն իւրաքանչիւր ներկայացումը մէյ մէկ յաջողութիւն է, վաղը ցերեկուան matinéeէն զատ, Պայրամի տօնին առթիւ կազմակերպած է ցերեկեայ երեք շքեղ ներկայացումներ՝ երկուշաբթի, երեքշաբթի եւ չորեքշաբթի օրերուն համար։

Այս գիշեր եւ վաղը գիշեր՝ պէսպիսութեամբ լեցուն յայտագրի մը համաձայն երկու երեկոյթներ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Յովսէփ Իզմիրեանց Դրական Ցանձնաժողովին եկեղեցական անդամները՝ Տ. Գէորգ եպսկ. Երէցեան եւ Տ. Յովհաննէս Ա. քահանայ Մկրեան՝ այսօր Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանին մէջ՝ Ն. Սրբազնութեան հետ վերջնապէս կ՚որոշեն մրցանակի արժանի դատուելիք քարոզները, որոնք յետոյ պիտի ներկայացուին Ցանձնաժողովի ամբողջական նիստին, այնտեղ նկատողութեան առնուելով՝ անոնց տակ գտնուած ծածկանուններուն համապատասխանող պահարանները բանալու եւ իսկական ստորագրութիւններն իմանալու համար։

Ինչպէս յայտնի է, վաճառական Ցարութիւն էֆ. Թավշանճեանի կողմէ 100 ոսկիի գումար մը յատկացուած է այս մրցման մէջ յաջողագոյն հանդիսացող մէկ քանի եկեղեցականներու նուիրելու համար։

Մասնակցողները որոնք 35 հոգի են, 56 քարոզ ղրկած են. կան որ մէկ քարոզ, կան որ երկու, կան որ երեք կամ չորս եւայլն։ Մէկ քարոզ ղրկած են Ալախօսիկ, Արտաւան Արայ, Արթօւն, Արձանիկ, Գամաղիէլ, Գամէր, Գեղամ, Գիւտ, Կամսարական, Կլայեցի, Կրօնասէր Հեփիազ, Ղեւոնդ, Մեղու, Մեղու միւս, Մշակ Մշակ Հաւատոյ, Պանդուխտ, Վերծանող, Տրդատ, Փառնակ եւ Թ. 27113։ Երկու քարոզ ղրկած են Ասեր, Աստղիկ, Գեղամ միւս, Մեսրոպ, Ներսես, Շաւարշ եւ Տուանեանցի։ Երեք քարոզ յղած են Աւետարանիչ մը Հրաչեայ, Յովնաթան, եւ Շինական. չորս քարոզ յղած են Նժդեհ եւ Սահառունի։

—Ռուսիոյ Կայսեր անուան տօնախմբութեան առթիւ, Պատր. Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ եպսկ., իր հետ ունենալով գործակատար Սերբ էֆ., Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ այսօր շնորհաւորական այցելութիւն կուտայ դեսպան Պ. Զինովիէվի։

—Պաղտատի գաւառ. վարչութիւնը նորընտիր Պատր. փոխանորդ Տ. Մաղաքիա եպսկ. Տէրունեանի իբր ճամբու ծախք 40 ոսկի ղրկեր է Երուսաղէմ։ Սոյն պարագան Պատրիարքարան ալ ծանուցուած ըլլալով հեռագրով, խնդրուեր է որ Տ. Մաղաքիա եպսկ.ի պաշտօնը հաստատող Պատր. Կոնդակը ղրկուի ընդփոյթ։

—Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան անդամ Տիգրան էֆ. Մանուկեան եւ Ցարութիւն էֆ. Ասլանեան երէկ Փեւնէր երթալով տեսակցութիւն մը ունեցան Ցունաց Ս. Պատրիարքին հետ, Եէտիգուլէի Ազգ. Հիւանդանոցին մօտ գտնուող գետնի մասին որ պիտի գնուի յոյն հասարակութենէն։

—Գարակէօզեան կտակի գումարով ազգ. որբանոցի կալուած ըլլալու համար գնուած Բերայի Խավիար Օթէլին կից գետին մը կար իտալական հիւպատոս Պ. Թէսթայի սեպհական, որուն գնումը անհրաժեշտ էր, նոյն օթէլին վարկը բարձրացնելու եւ այս կերպով աւելի շահ մը ձեռք բերելու համար։ Այս մասին հարկ եղած ձեւակերպութիւնները լրացած ըլլալով, նոյն տեղին օրինական փոխանցումն ալ տեղի ունեցաւ 2500 ոսկի գումարի մը փոխարէն եւ ազգ. որբանոցը այդ գետնին ալ տէր դարձաւ։

—Ուսումնական Խորհուրդը երէկ իր շաբաթական նիստը գումարեց Ղալաթիոյ Խորհրդարանը։—1. Ս. Պատրիարքը մայրաքաղաքիս նախակրթարաններու շրջանաւարտից քննութեան նկատմամբ կանոնական ինչ ինչ տրամադրութիւններ ծրագրած եւ իբր առաջարկ հաղորդած էր զայնս։ Խորհուրդը կարդաց նոյն ծրագիրը եւ իր շնորհակալութիւնը յայտնելէ ետքը առ Ն. Սրբազնութիւն, անոր տրամադրութիւնները շատ նպատակայարմար դատեց, սակայն նկատելով որ այդ ծրագիրը աւրնչակից է Կազմական Կանոնագրին 28 եւ 29րդ յօդուածներուն տրամադրութեանց, որոնց Կազմական Կանոնագրին վերաքննութեանը առթիւ՝ որու պիտի ձեռնարկուի ի մօտոյ, հիմ բռնել նոյն կանոնաց ծրագիրը՝ շրջանաւարտներու քննութեանց համար եւ ըստ այնմ սահմանել հարկ եղած կանոնաց տրամադրութիւնները։ 2. Կազմական Կանոնագրին վերաքննեալ 41րդ յօդուածին համաձայն, տասէ աւելի մայրաքաղաքիս Թաղ. Խորհուրդներէն ոմանք իրենց վարժարանաց տեսչաց կամ աւագ ուսուցչաց անուանումները յայտագրած ըլլալով, Խորհուրդը նոյն պաշտօնէից հանգամանքները քննելէ ետքը, ներկայացուցած էր առ Ս. Պատրիարքն ի հաստատութիւն։ Ն. Սրբազնութեան յանձնարարութեան համաձայն, կարեւոր ձեւակերպութիւնները լրացուցած ըլլալով, Խորհուրդը վաւերացուց հետեւեալ վարժարանաց տեսուչներու ընտրութիւնները։—Կէտիկ Փաշայի վարժարանին տեսուչ կարգուեցաւ Կարապետ էֆ. Պալապանեան, Պալաթի վարժարանին տեսուչ՝ Գէորգ էֆ. Սիմքէշեան, Սամաթիոյ վարժարանին տեսուչ Մանասէ էֆ. Սալըթեան, Պէօյիւքտէրէի վարժարանին տեսուչ՝ Սահակ էֆ. Խանճեան, Սկիւտար Ճեմարան վարժարանին տեսուչ՝ Մորայիոս էֆ. Պալըքեան, Կէյչա Ս. Եղիա վարժարանին աւագ ուսուցիչ Միքայէլ էֆ. Կազմարարեան։ Հետեւաբար եւ որոնց այս ընտրութիւնները ներկայացնել առ Ս. Պատրիարքն ի հաստատութիւն։— 3. Ազգ. վարժարանաց մէջ գործածելի դասագրոց ցուցակի վերաքննութեանն առթիւ, Ցուլեան էֆ. Փալանճեան իր մէկ քանի գիրքերուն հետ ներկայացուցած էր նաեւ Ֆրանսերէնի Այբբենարան — ընթերցարանը ի քննութիւն։ Նոյն գրքին վրայ կատարուած քննութեան տեղեկագրին համաձայն, Խորհուրդը վաւերացուց զայն իբրեւ Ֆրանսերէնի այբբենարան՝ ընթերցարան գործածուելու համար մինչեւ դասընթացքի առաջին տարւոյ ուսանողաց։ — 4. Շապին Գարահիսարի Առաջնորդ Տ. Սմբատ Ծ. Վ. Սաատէթեան տեղեկագիր մը ներկայացուցած էր վիճակին բոլոր վարժարանաց մասին, ճշդելով անոնցմէ իւրաքանչիւրին նպաստից սնուցչին սահմանեալ նպաստներու քանակութիւնը եւ աշակերտաց թիւերը։ Խորհուրդը ուշադրութեամբ առաւ այդ տեղեկագիրը եւ իր գոհունակութիւնը յայտնեց Տ. Սմբատ Վ.ի ազգ. մանկտւոյ կրթութեան համար տարած հոգածութեանը մասին։ 5. Վանէն Համբարձում էֆ. Երամեան գրով մը կը պատասխանէր թէ վարժարանին բաժանումները թէեւ տարբեր յօրջորջմամբ, սակայն կը համապատասխանէին թէ՝ Կազմական Կանոնագրով որոշադրեալ բաժանումներուն, սա բացատրութեամբ թէ միջավայրի հանգամանաց պատճառաւ հարկադրուած էր փոխանակ 6ի, 7 տարի յատկացնել նախակրթութեան։ Խորհուրդը գոհ եղաւ այս բացատրութիւններէն։

—Նշան Զէքի էֆ. Թահմիզճեան, Սըվազի առաջնորդ Տ. Պետրոս Արքեպիսկոպոսի եղբօրորդին, որ Գավալայի հեռագրատան մէջ միջազգային ճիւղի «շէֆ»ի պաշտօնին կոչուած էր, պաշտօնատեղին ժամանելով այս անգամ գործի սկսած է։

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Իր ծնողաց բարեսիրական գործերուն արժանաւոր յաջորդ բարեպաշտուհի տիկին մը՝ որ իր անունը ծածուկ պահել կը փափաքի, իր հօր մահուան տարեդարձին առթիւ՝ Հաստատութեանս որբուհիներուն 5. օսմ. ոսկի նուիրեց։ Նոյնպէս բարեպաշտուհի Տիկին մ՚ալ աղքատիկ օրիորդի մը յիշատակին համար կարի մեքենայ մը նուիրած է։

Այս առթիւ Որբանոցիս Խնամակալութիւնը եւ մայրը իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն յիշեալ նուիրատուաց։

Մնամ խորին մեծարանօք
Մայր Գալֆ. Ազգ. Որբանոցի
ՔՐԻՍՏԻՆԷ ՄՏՐՊՏ. Դ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՓԼ)

ԱԹԷՆՔ, 18 դեկտ. — Ցունաստանի նոր նախարարութիւնը սապէս կազմուեցաւ.— Պ. Պ. Թէօթոքիս՝ նախարարապետ ու ներքին գործոց, Սիմոբուլօ՝ ելմտական, Լէվիտիս՝ դատական, Ռոմանօս՝ արտաքին գործոց, Սթախօս՝ կրթական, Սերիօ Բաումօնտուրոս՝ ծովային եւ զօրավար Սմոլէնսքի՝ պատերազմական։

ՎԻԷՆՆԱ. — Աւստրիական պատուիրակութեան ելմտական յանձնաժողովը ընդունեց երկու ամսական ելմտացոյցները։

ԼՈՆՏՈՆ. — Կ. Պոլսոյ անգլիական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Ուիթհէտ, միեւնոյն պաշտօնով Պէրլինի փոխադրուեցաւ։

ԿԷՀԼ. — Գերմանիոյ կայսրը Հաննովէր գնաց՝ ներկայ գտնուելու՝ իր զօրագունդին յոբելեանի հանդէսներուն։

ՊԻԶԷՐԹԱ. — Այս միջոցիս Միջերկրական գտնուող ռուսական նաւատորմին վրայ զոր կը կազմեն զրահաւոր մը, երկու յածածուրակ եւ հինգ թորփիլահալած, վեց թորփիլահալածներ ալ պիտի աւելցուին։ Այդ նաւատորմը պատրաստ է Ծայրագոյն Արեւելք ուղեւորելու համար։

ԲԱՐԻԶ. — Երեսփ. Ժողովը 225ի դէմ 352 ձայնով ընդունեց, հակառակ նախարարապետ Պ. Քոմպի դիտողութեանց, պահանջուած ստիպողականութիւնը Պ. Միլռանի առաջարկութեան Ֆրանսայի բոլոր պատուանշանները ջնջելու մասին։ Պ. Քոմպ յետոյ ներկայացուց այն օրէնսգիծը որ կրօնական միաբանութեանց կ՚արգիլէ ամէն տեսակ ուսուցում։ Օրէնսգիծը յղուեցաւ ձեռնհաս յանձնաժողովին։

ԲԷՆԹԱ. — Այս իրիկուն կատարուեցաւ Ֆլեմինկ արքիդքսուհիին յուղարկաւորութիւնը։ Ներկայ էին Ֆրանց Եօզէֆ կայսրը, կայսերական գերդաստանին անդամները, պալատական պաշտօնատարներ եւ նախարարները։ Ցեռայ կայսրը Վիէննա ուղեւորեցաւ։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ. — Նաւային սպայ Բարոնին կոմսը ռուսական նաւային կըցորդ կարգուեցաւ Վիէննայի ու Հռոմի մէջ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՈՆԱԼ)

ԱԹԷՆՔ, 18 դեկտ.— Ցունաստանի նոր նախարարութիւնը սապէս կազմուեցաւ.— Պ. Պ. Թէօթոքիս՝ նախարարապետ ու ներքին գործոց, Սիմոբուլօ՝ ելմտական, Լէվիտիս՝ դատական, Ռոմանօ՝ արտաքին գործոց, Սթախօ՝ կրթական, Բաումօնտուրոս՝ ծովային եւ Սմոլէնսքի պատերազմական։ Դահլիճը վաղը պիտի կատարէ երդումը։

ՍՈՖԻԱ.—Պուլկարիոյ 1904 տարուան պատերազմական ելմտացոյցը քսան միլիոն ֆր. աւելի պիտի ըլլայ։

ՀՌՈՄ. — Նախորդ նախարարապետ Պ. Ծանարտէլլիի վիճակը շատ ծանրացաւ։

ՕՏԵՍԱ. — Պաշտօնական վիճակագրութեանց նայելով Ռուսիոյ նահանգներուն կէսին մէջ ցորենի բերքը անբաւական է։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թօքիոյէն կը հեռագրեն թէ ճափոնական կառավարութիւնը անգոհացուցիչ նկատելով Ռուսիոյ պատասխանը, որոշեր է կատարեալ գոհացում պահանջել անկէ։

—Բէքինէն կը հեռագրեն թէ չինական կառավարութիւնը գաղտնի հրամաններ տուեր է բոլոր գաւառային պաշտօնատարներուն, Ռուսիոյ հետ մօտալուտ պատերազմի մը պատրաստուելու համար։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Վոլկա գետը սառած ըլլալով նաւագնացութիւնը դադրած է։ Նէվա գետին մէջ սառոյցի խոշոր կտորներ տեսնուած են։ Դեկտ. 14ին թէ՝ Նէվայի մակերեւոյթը եւ թէ ջրանցքները թանձր սառոյցով ծածկուած էին։ Քրոնշթատի նաւահանգիստն ալ սառած է։ Սեւ Ծովի մէջ բուռն փոթորիկներ կան եւ ծովային արկածներէ կը վախցուի։ Ռուսական մեծ շոգենաւերը չկրնալով դիմադրել ալիքներուն սաստկութեանը, մօտ նաւահանգիստներ կ՚ապաստանին,

ԲԱՐԻԶ.—Որ եւ է հեռագիր չհաստատեց քանի մը լրագիրներու կողմէ, երէկ, Ռուսիոյ ու Ճափոնի նկատմամբ հրատարակուած յոռետես լուրերը։

—Պ. Վալտէք-Ռուսօ լեարդի հիւանդութենէ ու դալուկէ կը տառապի։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 5 Դեկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ, Միացեալ	Օ. Ո.	97 06
Ամէնէն բարձր գին	»	97 21
Ամէնէն վար գին	»	97 05
Րումէլիի Երկաթուղի գոց.	Ֆր.	130 25
Ամէնէն բարձր գին	»	131 87
Ամէնէն վար գին	»	120 —

ԲԱՑՈՒՄ 6 Դեկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	97 12
Րումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	131 —
Տիւրքէթի Թալըրի		29 —
Օսմանիէ		— —
Ռէժի		— —
Օսմ. Պանքա		— —
Ցունական պանքա		444 —
Տէրքոզ		259 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4 90
Քրամուէյի բաժնեթուղթ		6 35
» ծուխտանս		1 85
» պարտաթուղթ		485 —
Քարափ Կ. Պոլսոյ		505 —
Քրանսվալ		111 —
Քրէտի Ֆոնսիէ էժիբսիէն		267 —
Ալլիւօ		72 50
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12 05
« պարտաթուղթ	«	513 —

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	— —
» » » չէք	»	109 30
Բարիզ » »	Ֆր.	22 93 3/4
» » » չէք	»	— —
Պէրլին անտոկոս չէք	մարք	18 65
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21 84

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

22 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87 06
Անգլիական ոսկի	»	109 35
Նօլ էմբէրիալ	»	83 32
Ֆրէտրիգ	»	51 06
Մէճիտիէ արծաթ	»	107 35
Մէթալիք	»	— —
Րուպի Գոզմալըգ	Օ. Ո.	8 64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 18 Դեկտեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ		88 63
Միացեալ պարտք բաց.		88 50
Միացեալ պարտք գոց		88 62
Օսմանեան Պանքա		14 12
Ռուսական 1890		— —
Հնդկական 5 %		43 50
» Մօնօբօլ		45 —
Պուլկարական 1888		93 —
Էժիբսիէն բունիֆիէ		102 —
Ֆամինիալ		103 —
Թրանսվալ		4 25
Այտընի երկաթուղի		14 50
Փոխանակագիր		25 28 3/4

ԲԱՐԻԶ, 18 Դեկտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97 92
Միացեալ պարտաթուղթ բաց.	Ղրշ.	90 15
Միացեալ պարտաթուղթ գոց.	»	90 17
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	605 —
Օսմանիէ	»	— —
Րումէլի երկաթուղի	»	135 —
Օսմ. Մաքսատուն	»	468 —
Օսմ. Ռէժի	»	286 —
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	499 —
Քրէտի Լիօնէ	»	1151 —
Իտալական Ռանթ	»	104 35
Սպանիական արտաքին	»	89 27
Թրանսվալ	»	110 —
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 175
Դ ամագեդոն	»	— —

ՎԻԷՆՆԱ, 18 Դեկտեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239 40
Րումէլի երկաթուղի	»	141 50
Օսմ. Ռէժի	»	— —

ՊԵՐԼԻՆ, 18 Դեկտեմբեր

Ռուպլը	Ֆր.	— —
Րումէլի երկաթուղի	»	142 —
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103 30
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 240

ՊՐԻՒՍԷԼ, 18 Դեկտեմբեր

Միացեալ պարտք		89 50
Րումէլի երկաթուղի		133 50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ՄԻԱՑԵԱԼ ՕՍՄ. ՓՈԽԱՌԵԱԼ ՊԱՐՏՔԻ
Երկաթուղիի պարտաթուղթերու կտրօնի թերթին անջատումը

Օսմ. Կայս. Պանքան, Ղալաթիոյ մէջ, սովորական ամէն օր պիտի ընդունի, բաց ի ուրբաթէ, ժամ 10էն մինչեւ իրիկուան ժամ 3, իրեն ներկայացուելիք երկաթուղիի պարտաթուղթերը՝ կտրօնի թերթին անջատման եւ երկու ֆր. փոխարժէքին գանձման համար։ Այդ պարտաթուղթերուն հետ պէտք է ներկայացուին թուագրեալ պորտրոներ, որոնց օրինակ եւ կարելի եղած ճշդութեամբ պատրաստուած։ Անընթեռնելի կամ աւրուած ու նորէն գրուած թուանշաններ պարունակող պորտրոները պիտի մերժուին։ Պորտրոնները պէտք է թուական ունենան եւ օրինաւոր կերպով ստորագրուած ըլլան։ Հասցէին հետ պէտք է պարունակեն նաեւ ներկայացնողին անունը ու մականունը։ Պանքան ներկայացնողներուն տրամադրութեանը տակ կը դնէ պորտրոյի օրինակներ։ Պաշտօնեաները պիտի պատրաստեն պորտրոն, երբ ներկայացնողը կարող չըլլայ։ Պարտաթուղթերու յանձնումին փոխարէն պանքան անուանական ստացագիր մը պիտի տայ՝ ցոյց տալով այն պայմանաժամը որու միջոցին Պանքան պիտի կատարէ ներքին գործողութիւնները ու ճշդումը։ Այդ ճշդումը կատարուելէ յետոյ իրենց ամբողջ սովորական պայմաններով ետ պիտի տրուին այն պարտաթուղթերը որոնք վիճակահանութենէ չահած են եւ կամ անվաւեր։ Որոշուած պայմանաժամը աւարտելէն ետքը Պանքան այդ ստացագիրները ներկայացնողներուն տրամադրութեանը տակ պիտի դնէ երկաթուղիի պարտաթուղթերը՝ կտրօնի թերթը անջատուած, ինչպէս նաեւ իւրաքանչիւր պարտաթուղթի համար երկու ֆր.ի փոխարժէքը։

Օսմ. Կայս. Պանքային Աղեքսանդրիոյ (Եգիպտոս) մասնաճիւղը կը ծանուցանէ թէ, հետեւեալ արժեթուղթերը, որոնց անունները եւ թիւերը ստորեւ էր հրատարակուին, գողցուած են Պ. Լ. Մալիգո'ի փողէն (Աղեքսանդրիա)։

75 բաժնեթուղթ՝ Աղեքսանդրիոյ ջուրի անանուն ընկերութեան
Թիւ 2333-34, 2349-53, 2432, 2623-30 2976-77, 3312, 3671-72, 4484-85, 4657-60, 4797, 4822, 6224, 7295-300, 7490, 7636 -37, 7791-2, 7916-20 8080-84, 8259-71, 8713, 11603, 12687-89, 12879, 14860-62, 15391-92։

Եգիպտոսի ազգային Պանքային 190 բաժնեթուղթ 23 սէրիֆիրա
(Երրորդ անգամ հրատարակ հանուածը)
(3me emission)
Թիւ 0677-0680 — 4 սէրթիֆիքա՝ 5 բաժնեթուղթի, այսինքն 20 բաժնեթուղթ
Թիւ 1967-1974 — 8 սէրթիֆիքա՝ 10 բաժնեթուղթի, այսինքն 80 բաժնեթուղթ
Թիւ 1445-1448 — 4 սէրթիֆիքա՝ 5 բաժնեթուղթի, այսինքն 20 բաժնեթուղթ
Թիւ 2944-2950 — 7 սէրթիֆիքա՝ 10 բաժնեթուղթի, այսինքն 70 բաժնեթուղթ
10 ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹ ՍՈՍԻԷԹԷ ԺԷՆԷՐԱԼ ՏԸ ԲՐԻՍԱԺԼ ՏԷ ՏԷՐՕ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Թիւ 6917-6924, 9573-4։ 2-2

* * *

5% Մաքսային փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1898 յունուարին աւարտող այդ պարտաթուղթերուն կտրօնները եթէ չներկայացուին մինչեւ դեկտ. 31 յունուար 13, ջնջուած պիտի համարուին։

* * *

5% օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ պարտաթուղթերուն կտրօնները եթէ վճարման համար չներկայացուին վճարման համար մինչեւ յառաջիկայ 1904 դեկտ. 3, յունուար 13, ջնջուած պիտի համարուին։
Կ. Պոլիս, 17 դեկտ.

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
1903-1904
Զ. ՏԱՐԻ
Բ. ՄԵԾ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ
Ցառաջիկայ դեկտ. 21ի երկուշաբթի գիշերը, Իւնիոն Ֆրանսէզի մէջ, երկրորդ մեծ նուագահանդէսը պիտի տրուի Կ. Պոլսոյ երաժշտական Ընկերութեան կողմէ, նուագապետութեամբ Պ. Նավայի եւ աջակցութեամբ Պ. Թ. Վարբոսի։
Աւասիկ նուագահանդէսին յայտագիրը.
Ա. ՄԱՍ
Վակնէր «Լը վէսօ ֆանթոմ» (Ա. Օտիսիոն) «Բէօր տէ Ֆրիլէօզ», ծրանսուագիսոն բար օրքեսթր։
Լիսթ «Մէֆիսթօ վալս» (Ա. Օտիսիոն) Վիէօ թան։ «Լը Ռոսինեօլ» սոլօ տը վիոլոն, Պ. Թ. Վարբոսի կողմէ։
Բ. ՄԱՍ
Շումանն «Մանֆրէտ», ուվէրթիւր։
Մասնէ «Սու լէ թիյէօլ» a) ֆրագման տէ «սէն անտիք» b) «Էնվոքասիոն», ֆրագման տէ «դ'Էրինիս» քլարինէթ սոլօ. Պ. Շուարց — վիոլոնսէլ սոլօ, Պ. Թրոբանիի կողմէ։
Մոսխովսքի Մոլակուէնց տիւ պալէ տը լ'օբերա «Պօապտիլ»։
2—3

ՅՈՎՍԷՓ ՊԱԼՊԱԼԵԱՆ
(ՄԵՂՐՈՒՆԻ)
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Մուղաֆերիէ Հիւանդանոցին եւ Պարսկական Դեսպանատան
Բերա, Մեծ Փողոց, Թագսիմ, թիւ 61
Ջրանեան աքառրման
Պալպալեան ամէն օր ակռայի ամէն տեսակ հիւանդութիւններով տառապողները կ՚ընդունի. իսկ Ուրբաթ, Կիրակի եւ Երեքշաբթի մինչեւ ժամը 5։ Գիշերուան ո եւ է ժամուն կարելի է դիմել։ Պալպալեան կ՚եփաշխատորէ իր լեցուցած ու շինած ակռաները։ Ցորեկները ակռայ քաշել տալու համար որոշ վարձք մը չկայ. քաշել տուողին կամքէն կախեալ է։
Աղքատներուն ձրի

ՄԻՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 981 ՄԻԼԻՈՆ 518,483·42 Ֆրանք

(Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւններ կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցման եկամուտ, եւայլն

Միւչուալ Լայֆի սակագինը եւ ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առաւաձեան պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գ. Ֆ. ՀԷՐ, ընդհանուր գործակալ, Խնաեէթ խանի դէմը, Վօյվօտա խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

Ընկերութիւն ՔԱՐՄԷԼ Օրիանթալ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՈՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մառաններէն

Վարշաւիոյ կայսերական բժշկական ժողովոյ տարրալուծումը

1903 յունուար 2ին այցելեցինք Քարմէլ Օրիանթալի մառանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 շիշ։ Մեր անձնական քննութեամբ, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութեանց զուրկ

ԲՆԱԿԱՆ, ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒԺԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Պերտօի գիտութեանց ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՅՈՆԻ, Համպուրկի քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԷՆՈՔԻ, Ս. Բեդերսպուրկի համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օտէսայի համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԷՐԻԿՈՒ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ, Գրասենեակ եւ մթերանոց. Ղալաթիոյ քարափը, Սիթէ Ֆրանսէզ Թիւ 145—147

Եթիքէթին վրայ պահանջել գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը

SOCIETE "CARMEL-ORIENTAL" RAISIN DE CHANAAN (ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ)

Լ'ՈՒՐՊԷՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

Հաստատուած 1838ին

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար ընդ.

76 միլիոն ֆրանք

Կեդրոնական վարչութիւն Բարիզ, Բէլֆիյէ փողոց Թիւ 8 եւ 10

—o—

Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ Ղալաթիա Լօյվօտա, Լօբանտօ խան. Դրամատուն Ը. Կէրութեան, բոլոր Թուրքիոյ համար, Ք. Էտի Լիոնէ։

BAZAR RUSSE

ՌՈՒՍ ԲԱԶԱՐԸ

Պէյ օղլը ճատտէսի քէպիրինտէ սօն պիր գաչ եըլ զարֆընտա պէօհիւք վէ միւնթազամ մաղազալարըն աչըլաըղը մալիւմ տըր, պիւթիւն աչըլան մաղազալարըն պիրի վէ հէր նօգթաի նազարընտան էն կիւզէլի Րուս մաղազասի տըր։ Մարին վէ Ապէրին զիտտա միւսթըղրագ օլան վէ սէնայիի թէզկիրինէլէրըն ֆէն զարիֆ, էն քէչիտէ մահսուլաթիյլէ թէզհին իտիլէն պու մաղազանըն ճամէքեանլարընը նազարը հայրէթ վէ թագտիր իլէ սէյր ու թէմաշա իտիլիօրլար։

Րուս Բազարը մաղազասի մէքթէպը սուլթանի գարշըսընտա վագթիյլէ Պանքը Օսմանի շիւպէսընըն պուլընտըղը պինատէ տըր։

Պու մաղազէ չէհիրըմըզըն քիպար միւշթէրիլէրինէ էն կիւզէլ, էն զարիֆ էշեանի սաթմագ վէ պուն լարը սուրէթը միւնասիպէտէ ինզարը հայրէթէ վազ էյլէմէք խուսուսընտա նիւմունէ օլապիլիր։

Րուս Բազարընըն պու կիւնքի հալը նազարը տգաթէ ալընըրսա չէհիրըմըզըն էն միւզէյյէն մաղազալէրինտէն պիրի օլտըղը տէրհալ թէսլիմ իտիլիր, պունտան պաշգա պու մաղազէ միւշթէրիլէրըն թէրճիհէն տէվամ իթտիքլէրի պիր թիճարէթխանէ տըր։

Անիտ Սայիտ միւնասիպէթի իլէ պու վասի մաղազէտէ մէվգիի ֆրուխթա վազ իտիլէն էշեա հագգընտա պիր նէպզէ մալիւմաթ վիրէլիմ, պուրատա հիւսնը թագտիրէթէ միւթթալիգ հէր տիւրլիւ էշեա վէ էն էյի խանէլէրտէ գուլլանըլաճագ հէր նէվ մէվատ պուլընըօր. էզ ճիւմլէ Ֆրանսանըն մէշհուր ճիհաթ օլան Լիմոժ ֆապրիգալարընըն էն զարիֆ վէ նէֆիս բօրսըլէն մամիւլաթը, նէֆասէթ նօգթայի նազարընտան բագըլըլէրի օլմայան վէ էն շէնկին սուֆրալարը թէզհին իտէն Գրիսթոֆըլ վէ [illegible] ֆապրիգալարընըն չաթալ վէ պըչագ կիպի մամուլաթը, Իտալիանըն մարուֆէն վէ մէշհուր միւթթալիգ հէր տիւրլիւ մամուլաթը, էն զարիֆ սալօնլարը թէզհինէ էզգա լամպալար, ավիզէլէր, ապաժուրլար, չամատանլար, զըրիֆթալ մամուլաթը, պայրամ վէ իզտիվաճ հէտիյէլէրի վէ սաիրէ կէօրիւլմէյէ շայան տըր, մաամաֆիհ էն կիւզէլ ֆանթազիէ էշեաի Րուս Բազարընտա պուլուր պիլիրլէր։

Շուրասընը տա սունութմամալը մ քի Րուս բազարի ճիհանըն հէր թարաֆընտա պէօհիւք պիր չէօհրէթ գազանմըշ օլան (զիթուսիր) սաքէրի էլտիվէնլէրի ֆապրիգասընըն վէքիլի տիր։ Աստքիրի շահանէ գալըթանլարը էն էյի ճինս էլտիվէնլէրի պու մաղազատա թէտարիք իտէպիլիրլէր։

Րուս բազարընտա պուլունան էշեա նէֆիսէտէն պիրիտէ Մոսգովատա գաճին Փօփօֆ պիրատէրլէր թիճարէթխանէսինին չահի տիր քի խէվտա ռանհիէսիլէ ճիհանըն հէր թարաֆընտա պէօհիւք պիր չէօհրէթ գազանմըշ տըր։ Մէզքիւր թիճարէթխանէ Րուսիա, Աւստրիա վէ Մաճարիստան, Իսվէչ վէ Նորվէչ, Րումանիա, Պէլճիգա վէ Եունանիստան տէվլէթլէրի հիւքիւմէտտարիլէրինէ չայ իթա իգմէքտէ օլտուղունտան հէր տիւրլիւ մէտհուսէնատան միւսթէղնի տիր։ Փօփօֆ թիճարէթխանէսինին չայլարը պու թիճարէթխանէնին տէբօսատէթսէ վէքիլի օլան Րուս բազարընտա ֆիրուխթ օլունուօր։

Պու միւնասիպէթլէ հաղէթ[illegible] թարաֆընտան նէշր իտիլէն պիր բիլտիրիք ղայրուտահիհէյէ թէքզիպ վէ թաւզիհ իտէլիմ։ Թօթիւր թէարիֆ իթտիկի հաղիյան Փօփօֆ թիճարէթխանէսի (Գ. Ա. Փօփօֆ) թիճարէթխանէսի տէյիլ տիր, պու, (Ն. Ա. Փօփօֆ) նամընտա տահա քիւչիւք պիր թիճարէթխանէ տիր։

Բէնտի մէնֆաաթլարընը պիլէն միւշթէրիլէրին ճիւմլէսի Անիտի Սայիտին թէզգիրէպտէն պիլիսթիֆատէ Րուս բազարընը պիր տէֆա զիեարէթ իթմէլիտիրլէր։

ԲՈԼՈՐ ԵՐԱԽԱՅՔ ԱԿՌԱՅ ԿԸ ՀԱՆԵՆ

Շիշերու վրայ ասոր ուշադրութիւն ընել պէտք է։

Նոյնկայ որոշեալ ժամանակի մը մէջ տեղի կունենայ, սակայն անոնցմէ շատերը սաստիկ ցաւօք եւ անհանգստութեամբ կը հանեն։ Ուստի պէտք է տրուիլ մանուկներուն,

SCOTT'S EMULSION

որնոր ակռայ հանած ատեննին բոլոր ցաւերէ եւ աղետներէ զանոնք կը փրկէ։

ԸՍԿՕԹԻ ԲԵՂԵՂՐՈՒԹԻՒՆ

տղայական վիճակներու համար՝ շատ կարեւոր տղայական դեղ մըն է. անոնց կատարեալ առողջութիւն կուտայ եւ զանոնք նոյն վիճակի մէջ կը պահէ։ Թող Ձեր զաւակները առողջ եւ զօրաւոր մեծնան շնորհիւ

ԸՍԿՕԹԻ ԲԵՂԵՂՐՈՒԹԵԱՆ։

Բոլոր դեղագործները եւ դեղավաճառները կը ծախեն։

24

ՌՈՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆ[illegible]

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը [illegible]

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջովին վճարուած	10,666,667	Ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	122,000,000	»
Ապահովագրեալներու վճարուած գումար	249,400,000	»
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000	»

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Աղաբէկեան խան. Վօյվօտա, Ղալաթիա։

Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄՈՒԶ 524

LE PHENIX AUTRICHIEN

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնուած 1860ին Վիէննայի մէջ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ

Հրդեհի ճիւղ 17,000,000 Քր. Կեանքի ճիւղ 31,008,000 Քր. Տոկոսի ճիւղ 15,264,915 Քր.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է, Կ. ՊՈԼԻՍ ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Գրասենեակները, Կ. Պոլիս. Համօբալօ խան, 52—56.

Լիազօր Ներկայացուցիչ

745 Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

Ծանօթ.—Գաւառներու մէջ լուրջ եւ գործունեայ գործակալներ կ'ընդունուին։

ԶԱՐՄԱՑՄԱՆ ՄԻ ԱՆՑՆԻՔ

Արեւնը, ոսկորները, ջիղերը [illegible] եւ մարդուս կազմուածքին ամբողջ մասերը որոշեալ քանակութեամբ ՖՕՍՖՕՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութեան պահպանման անհրաժեշտ [illegible] կ'օգնէ։ Այս Phosphore որ քիմիական է մարդկային կազմուածքին համար. շատ անգամ կը բժշկէ հիւանդութեանց պատճառով [illegible] մարմնոյն ֆոսֆորը, [illegible]։ Արեւնը կը տկարանայ, ջիղերը կը թուլնան, ոսկորները կը կորսնցնեն ամբողջ մարմնոյն եւ [illegible] կը դադրի։

Կորսուած Phosphore կրկին տրուած մէջ մտնելու եւ գայն գօ ուժեղութեան, [illegible] Բարիզի առաջնակարգ բժիշկներէն Պիլեօն՝ O ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ անուամբ դեղ մը հնարեց որ կորսուած ֆոսֆոր կատարեալ կը ներգնէ [illegible], ջիղերը, ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, եւ մարմնոյն գիւտը [illegible]։ Անոնք որ բժիշկներու եւ մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ [illegible] պատճառով մտաւոր [illegible], անհրաժեշտ է որ O ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ Ovo-Lécithine Billon առնեն։ O վօ լէսիթին Պիլեօնը որ ամենէն ազդու դեղն է [illegible], ընդունուած է Բարիզի բժշկական Ակադեմիէն եւ կը ծախուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

La VELOUTINE

CH^les FAY, Perfumista

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

534

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1903 Նոյեմբեր 5/18էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Վոսփորէն կամուրջ

2 —	Արնվ. գրչ. օրթ. պէշիք.	22
2 —	Պէպէք չէնկ. պէյլ. գուզղ. պէշիք	19
1 45	Ենիմ. մէզպ. պէօյ. Թրպ. Եէնք. Էմիրկ.	40
2 20	ՍթԷն. միրկ. բ. հիսար պէպէք արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշկ. Գպթշ.	
1 45	Պէյք. բշպ. չպուգ զանլ ան հիսար զանտ վ նի. չէնկ. պէյ գուզղ	44
2 30	Ենմ. մէզր. պյքտ. Թրպ. Ենք. սթէն. միրկ. պշկ.	46
3 10	Միրկ. բ. հիս. պէպէք Արնվ. գրչ. օրթ պէշիքթաշ	45
3 —	Ա. հիսար զանտ. վանի. չէնկ. պէյլ. գուզղ. պէշկ. Գպթշ.	34
2 20	Ա. Ր. գավագ Ենմ. մէզր. պյքտ. Թարպ. պէյք. բաշպ. չպգլ. զանլ. ա. հիսա զանտ. օրթ. պէշ.	41
3 50	Ա. հիսար զանտ. վա ի. չէնկ. պէյլ. գուզղ. պէշիքթաշ	39
3 15	Ենմ. մէզր. պյքտ. Թրպ. Ենք. սթէն. էմիրկ. պէշիկթաշ	50
4 5	Միրկ. բ. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. զապաթաշ	40
4 50	Ա. հիսար զանտ. պէպէք արն. չէնկ. պէյլ. օրթ. պէշկ. Գպթշ. սիրքէճի	19
4 15	Ր. Ա. Գավագ Ենմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. Ենք. սթն. միրկ. բ. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ.	37
5 —	Պէյք. բաշպ. չպուք. զանլ. ա. հիսար զանտ. վանի. չէնկ. պէյլ. պէշկ.	44
6 —	Պէպէք արնվ. գրչ. չէնկ. պէյլ. օրթ. պշկ. զապաթաշ սիրքէճի (այս երթեւեկը մինչեւ դեկտեմբեր 10 պիտի շարունակուի)	46
5 45	Ենմ. մզրպ. պյքտ. Թրպ. Ենք. միրկ. բ. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ.	38
6 —	Պէյքօզ բշպ. Եէնիք. սթն. զանլ. միրկ. բ. ա. հիս. զանտ. պէպէք Արնվ. գրչ. չնկլ. պէյլ. օրթ. Գուզղ. պէշկ. գպթ.	22
8 5	բ. ա. հիսար զանտ. արն. չէնկ. պէյլ. գուզղ. պշկ. զապաթաշ	43
7 35	Ենմ. մէզրպ. պէօյք. Թարպ. պէյք գ Ենիք. սթն. միրկ. Ր. հիս. պէպ. ա. ն. գրչ. օրթ. պշկ.	34
8 23	Ր. ա. Գավագ մզպ. պյքտ. Թրպ. պէյք. բշպ. չպուգ. զանլ. ա. հիսար զանտ. վ նի. չէնկ. պէյլ գուզղ, պէշկ.	39
9 30	Ենիմ. մէզր. պէօյտ. Թրպ. Եէնք. սթն. միրկ. բ. հիսար պէպէք արնավուտքէօյ գրչ. օրթ. պէշքթ.	45
10 15	Պէյքօզ Եէնիք. զանլ. ա. հիսար. զնտլ. չէնկք. պէյլ. գուզկ. խսկ.	44
10 50	Միրկ. օրթ.	50
10 50	Վանի. գրչ. պէշիքթաշ	19
11 15	Պէպէք	22
10 10	Ր. Ա. գավագ Ենիմ. մէզպ. պէօյիւքտ. Թարապ. Եէնիք. միրկ. բ. հիս. պէպէք արնավ. օրթ. պէշիկթաշ	37

Կամուրջէն Վոսփոր

2 30	Պէշիքթաշ օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք բ. հիս. միրկ. սթն. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. Եէնմ. բ. ա. գավագ.	37
3 5	Պէշիք. օրթ. արնվ. միրկ.	40
3 15	Գապթշ. պէշթ. գուզղ. օ. թ. պէյլ. չնկլ. գրչ. արնվ. պէպէք զանտ. ա. հիսար բ. հիս. միրկ. զանլ. սթն. Եէնք. բշպ. պէյքօզ.	22
3 30	Ի սկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զանտ. ա. հիս. զանլ. չպուգլը բշպ. պէյքօզ	44
4 0	Պէշկթ. չնկ. ա. հիսար	16
4	Գապթ. պշքթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք բ. հիսար միրկ. սթէն. Եէնիք. Թարպ. պէօյք. մէզ Եէնմ.	38
5	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք (այս երթեւեկութիւնը մինչեւ դեկտեմբեր 10 պ տի տեւէ)	
5 15	Գապաթաշ պէշկ. Գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զնտլ. ա. հիս. զանլ. չպուգլը բշպ. պէյք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. Եէնմ.	34
6	Գապթ. պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. բ. հիս. միրկ. սթն. Եէնք. Թրպ. պէօք. մէզպ. Եէնմ. բ. ա. գավագ	39
6 40	Պէշիկթ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. գրչ. արնվ. պէպէք զանտ. ա. հիս. զանլ. բ. հիս.	19
7 10	Պէշիկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք բ. հիս. միրկ. Եէնք. պէյքօզ Թրպ. պէօյիւք. մէզպ. Եէնմ.	45
8 45	Պշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զնտլ. ա. հիս. զանլ չպուգլը բշպ. պէյքօզ	44
9	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք բ. հ. միրկ. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. բ. ա. գավագ	37
9 55	Գապթ. պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. բ. հիսար միրկ.	50
10 30	Պշկթ. միրկ. սթն. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզպ, Եէնմ.	49
10 10	Պէշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի.	19
10 20	Պէշկթ. զանտ. ա. հիս զանլ. չպուգլը բ. պ. պէյք. մէզպ. բ. ա. գավագը	40
10 35	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք	22
1 50	Գապթ. պէշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկէլք. վանիք. զանտլ. ա. բ. հիսար պէպէք	39
11 25	Պէշքթ. պէյլ. զանտ. ա. հիսար զանլ. չպուգլը Եէնք. բշպ. պէյք.	45
11	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. բ. հիս. միրկ. սթն. Եէնք.	38
11 25	Միրկ. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. Եէնմ.	46
12	Միրկ. Եէնք. Թրպ. պէօյք. Եէնմ.	50
11 45	Պէշկթ. օրթ. արնվ. պէպէք բ. հիսար միրկ. սթն. Եէնք. պէյք.	44
11 50	Պշկթ գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զանտ. ա. հիսար	31
12 10	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք	22
12 10	Իսկ. գուզկ. չէնկ. զանտ. արնվ.	19

ՀԱՅԶԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԽԱՅԾՂԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔՐԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Եւրոպայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար անքան չինծու գովեստներ կը կարդացուին։ Հագգը Էքրէմ խայծղանը օսմ. ու օտար բժիշկներու գնահատմանը եւ առողջապահական Խորհուրդին արտօնութեանը արժանացած է։ Անոր գործածութիւնը բնաւ սաստամօքսի խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ'ընեն խայծղանի միւս ջուրերը։ Խիստ օգտակար է հազի, ցնցղաացի, կուրծքի հարբուխներու, ինֆլուէնցայի եւ Թոքախտի առաջին շրջաններուն։ Կը գտնուի առաջնակարգ վաճառատուններու եւ դեղարաններու մէջ։ Գինն է հինգ ղրուշ։ 33—80

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Ցուլիս

Գշ. 2/15	Սէվաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։ Տարտանէլ, Այնորոզ, Սելանիկ, Իզմիր, Քիոս, Թարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բորդ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Եշ. 4/17	Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 6/19	Մէթէլին, Իզմիր, Քիոս, Աղեքսանդրիա, ժամ. 10ին միջօրէէն առաջ։ Օտեսա ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Կիր. 7/20	Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Րիզէ, Բաթում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։ Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԵՍԱԺԵՌԻ ԵՒ ՀԱՆՐԵԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԵԿՆՈՒՄՆ ՇՈԳԵՆԱՒԻ

Դեկտ. 21ին Պիրիճի. Սեւ ծովէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Դեկտ. 22ին Պիրիճի, ուղ. Մարսիլիա։

[illegible] Առաջին կարգ 245 Ֆրանք. Բ. կարգ 175 Ֆրանք. [illegible]

516 [illegible]

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԺՈՂՈՎՈՅ ՆԱՒԵՐՈՒ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի եւ Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Զօմօ	1497	Հօգօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքօ	3607	Զօնիօ	2906	Հրօսօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1841	Զէրօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Տէլլօ	1733
Արիոզօ	2871	Զէտօ	4311	Հէտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Ցոլֆօ	1193
Պասանօ	1322	Զօմպօ	937	Հէնտօ	3720	Մելօ	1057	Թէլլօ	1200
Պորոտինօ	1264	Ֆուրօ	2383	Հօրտալէօ	3600	Մօնթէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Ֆրանքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պոլինօ	841	Ֆրիտիօ	504	Իտալօ	2364	Նէրօ	1083	Թօրքօ	3827
Պրֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտանօ	5540	Օթօ	4100	Թոլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտորատօ	1520	Ճէլօ	1080	Օթէլլօ	4088	Թորինօ	487
Գալիլէօ	1337	Էրագօ	1841	Քէսօ	1053	Օլտէնօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆլորօ	954	Քօլիպէօ	2307	Փալէրմօ	1637	Վասօ	1914
Գազօ	1094	Ֆլամինկօ	1828	Քօզօ	1700	Րօլօ	510	Վօլօ	1289
Գիրակօ	2729	Ֆրանկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2289	Վօլթուրնօ	2396
Թիւէրօ	1831	Ֆրէտէրիքօ	4582	Լէրանօ	2272	Րինալտօ	1363	Եէտօ	1856
Գիօ	2697	Ֆուրիօ	3060	Լիվօրնօ	1843	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գոլտրատօ	4285	Կէտանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Հարաճօ յանձնառու, նաւավարձ Թրօֆթ։

Դիմել առ գործակալս Ց. ՀԻԼԶ ԸՆՏԻՋԸՍ

Թիւ 23—24, Քէպիր Մէյէթ խան, Ղալաթիա 377

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Օրէ ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվըրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Քամբանիա	18900	Սիլվանիա	5598
Լուքանիա	18900	Քարփաթիա	4541
Լուքանիա	12950	Կէլթիա	3333
Քամբանիա	12950	Սավիա	2345
Ուլթոնիա	8345	Մէրսիա	2936
Իվերնիա	8128	Սիբիրիա	2935
Սաքսոնիա	8120	Պամբրիա	2552
Ումբրիա	7392	Կէլոլա	3161
Էթրուրիա	7269	Կէլտիկա	16 1

Դիմել առ ՋՕՆ Ե ՍԻԿԸՐ

Jely et Seager

Մէյտան-ի Բիւյուք խան, Թիւ 6, 7, 8 Ղալաթիա 251

Ք... Քարտ "[illegible]"

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒԹԵԱՆ